

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA**HOTĂRÎRE nr. ____****din _____ 2024****cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și
bunăstarea animalelor în timpul transportului**

În temeiul prevederilor art. 22 alin (4) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 13-20 art. 10), **Guvernul HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.
3. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 793/2012 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 222-227 art. 855).

Prim-ministru**DORIN RECEAN**

Contrasemnează:

ministru agriculturii
și industriei alimentare

Ludmila CATLABUGA

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2024

NORMA SANITARĂ VETERINARĂ PRIVIND PROTECȚIA ȘI BUNĂSTAREA ANIMALELOR ÎN TIMPUL TRANSPORTULUI

Prezenta Hotărâre:

- transpune Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97, CELEX: 32005R0001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 003 din 5 ianuarie 2005, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017;
- transpune Regulamentul (CE) nr. 1255/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 privind criteriile comunitare prevăzute pentru punctele de control și de modificare a planului de itinerar prevăzut în anexa la Directiva 91/628/CEE, CELEX: 31997R1255, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 2 iulie 1997, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004;
- transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/842 al Comisiei din 17 februarie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele pentru efectuarea controalelor oficiale în vederea verificării respectării cerințelor privind bunăstarea animalelor pentru transportul cu nave destinate transportului de animale vii, CELEX: 32023R0842, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 109 din 24 aprilie 2023.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. În scopul aplicării prezentei Norme sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului (în continuare Normă), se aplică definițiile din Norma sanitară- veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 și Norma sanitară- veterinară privind protecția animalelor în momentul uciderii aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 369/2015.

2. Prezenta Normă se aplică inclusiv pentru transportului de animale vertebrate vii pentru a proteja animalele de suferință în timpul transportului și pentru a asigura un comerț cu animale vii, în situațiile în care se respectă standarde înalte de bunăstare animală, inclusiv controalelor specifice care se efectuează asupra loturilor care intră sau ies de pe teritoriul vamal, și:

2.1 transportului de animale efectuat de agricultori folosind vehicule agricole sau mijloace de transport proprii, în situațiile în care condițiile geografice impun transportul anumitor categorii de animale în vederea transhumanței sezoniere;

2.2 transportului efectuat de agricultori al propriilor animale, cu propriile mijloace de transport, pe o distanță mai mică de 50 de kilometri de la exploatarea lor.

3. Prezenta Norma nu se aplică:

3.1 pentru transporturile efectuate de agricultori pe distanțe foarte mici, de exemplu între pășuni sau între diferite locații ale unei ferme;

3.2 pentru transportul animalelor de companie la veterinar sau de la medic transporturile care nu au legătură cu o activitate economică;

3.3 pentru transportul animalelor de companie să fie reglementat de alte norme, mai puțin stricte decât cele aplicabile animalelor de fermă;

3.4 anumite tipuri de transport, cum ar fi transportul de animale pentru cercetare științifică, pot avea cerințe specifice sau transportului de animale direct la cabinete sau clinici veterinare, cu avizul unui medic veterinar.

4. În sensul prezentei Norme se aplică următoarele noțiuni:

animale - animalele vertebrate și nevertebrate;

autoritatea competentă - autoritate responsabilă de organizarea controalelor oficiale și de alte activități oficiale în domeniul agroalimentar;

călătorie - întreaga operațiune de transport, de la locul de plecare la locul de destinație, inclusiv descărcarea, cazarea și încărcarea în anumite puncte intermediare ale călătoriei;

călătorie de lungă durată - o călătorie care depășește opt ore, începând cu momentul în care este mutat primul animal din lot;

centre de colectare - locații precum exploatarea, centre de colectare și piețe, în care ecvideele domestice sau animalele domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină care provin din diverse exploatarea sunt grupate în vederea constituirii loturilor;

container - orice fel de ladă, cutie, recipient sau altă structură rigidă utilizată pentru transportul de animale și care nu constituie un mijloc de transport;

deținător - persoana fizică sau juridică, cu excepția transportatorului, care este responsabilă pentru animale sau este însărcinată cu manipularea animalelor, permanent sau temporar;

ecvidee neîmblânzite - ecvidee care nu pot fi legate sau duse de capăstru fără a li se provoca agitație, durere sau suferință inutilă;

inspecția în cadrul controlului statului portului reprezintă o inspecție efectuată de autoritate de control ale statului portului;

însoțitor - o persoană direct răspunzătoare de bunăstarea animalelor, care le însoțește în timpul călătoriei;

loc de destinație - locul în care animalul este descărcat dintr-un mijloc de transport și adăpostit timp de cel puțin 48 ore înainte de plecare sau este sacrificat;

mijloc de transport - vehicule rutiere sau feroviare, nave sau aeronave utilizate pentru transportul de animale;

medic veterinar oficial - medic veterinar desemnat de către autoritatea competentă, având fie calitatea de angajat, fie o altă calitate, care deține calificările corespunzătoare pentru a efectua controale oficiale și alte activități oficiale;

navă pentru animale vii - o navă care este utilizată sau este destinată utilizării pentru transportul de ecvidee domestice sau animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină, alta decât o navă care transportă animale în containere mobile;

organizator - un transportator care a subcontractat cel puțin unui alt transportator o parte dintr-o călătorie sau o persoană fizică sau juridică ce a contractat cu mai mulți transportatori pentru o călătorie sau o persoană care a semnat secțiunea 1-a din jurnalul de călătorie prevăzut de anexa 2;

post de control la frontieră – loc, inclusiv ansamblul facilităților aferente acestuia, desemnat pentru efectuarea controalelor oficiale;

puncte de control - locuri destinate animalelor pentru primirea, hrănirea și adăparea, odihna, cazarea, îngrijirea și expedierea animalelor care tranzitează prevăzute în anexa nr. 5;

punct de ieșire – post de control la frontieră prin care animalele sunt scoase de pe teritoriul vamal al țării;

punct de repaus sau transfer - orice oprire în cursul călătoriei care nu este locul de destinație, inclusiv un loc în care animalele au fost introduse într-un alt mijloc de transport, fiind sau nu descărcate;

transport- deplasarea animalelor efectuată cu unul sau mai multe mijloace de transport și operațiunile conexe, inclusiv încărcarea, descărcarea, transferul și repausul, până la încheierea descărcării animalelor la locul de destinație;

transportator- persoana fizică sau juridică care transportă animale în nume propriu sau în numele unei țări;

vehicul- un mijloc de transport cu roți, care este propulsat sau remorcat cum este definit în Hotărârea Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere.

Capitolul II

CONDIȚII GENERALE PENTRU TRANSPORTUL DE ANIMALE

5. Animalele nu pot fi transportate sau încredințate în vederea transportului în condiții care le pot provoca răni sau suferințe inutile.

6. Transportul de animale să dispună de următoarele condiții:

6.1 în prealabil, au fost luate toate măsurile necesare pentru a reduce durata călătoriei și a satisface nevoile animalelor în timpul călătoriei;

6.2 animalele se află într-o stare bună pentru a fi transportate;

6.3 mijloacele de transport sunt proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât să se evite rănirea și suferința animalelor și să se asigure siguranța acestora;

6.4 echipamentele de încărcare și descărcare sunt proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât să se evite rănirea și suferința animalelor și să se asigure siguranța acestora;

6.5 personalul responsabil, cu manipularea animalelor are pregătirea sau competența necesară în acest sens și își îndeplinesc atribuțiile fără a face uz de violență sau orice alte metode care pot provoca panică, răni sau suferință inutilă animalelor;

6.6 transportul este efectuat fără întârziere până la locul de destinație, iar condițiile de bunăstare a animalelor sunt verificate în mod regulat și menținute la un nivel corespunzător;

6.7 animalele beneficiază de suficientă suprafață de sol și o înălțime corespunzătoare taliei lor și călătoriei planificate;

6.8 la intervale de timp corespunzătoare, animalelor li se asigură apă, hrană și repaus într-o cantitate și de o calitate adecvată speciei și taliei acestora.

Capitolul III **ORGANIZATORI, TRANSPORTATORI, DEȚINĂTORI ȘI CENTRE DE** **COLECTARE**

Secțiunea 1-a **Documentația de transport**

7. Un transportator nu poate transporta animale fără a deține în mijlocul de transport documentația din care să rezulte:

- 7.1 originea și proprietarul animalelor;
- 7.2 locul de plecare al animalelor;
- 7.3 data și ora plecării;
- 7.4 locul de destinație prevăzut;
- 7.5 durata estimată a călătoriei preconizate.

8. La cerere, transportatorul pune la dispoziția autorității competente documentația prevăzută la pct. 7.

Secțiunea 2-a **Obligații de planificare pentru transportul de animale**

9. Transportul de animale poate fi contractat sau subcontractat doar cu transportatori autorizați în conformitate cu pct. 29 și 31.

10. Transportatorii identifică o persoană fizică răspunzătoare pentru transport și se asigură că informațiile privind planificarea, execuția și încheierea etapei din călătorie pe care au contractat-o pot fi obținute în orice moment.

11. Organizatorii se asigură că pentru fiecare călătorie:

11.1 bunăstarea animalelor nu este compromisă prin coordonarea insuficientă a diferitelor etape ale călătoriei; iar condițiile meteorologice sunt luate în considerare; și

11.2 există o persoană fizică care furnizează autorității competente, în orice moment, informații privind planificarea, execuția și încheierea călătoriei.

12. În cazul călătoriilor de lungă durată pentru ecvidee domestice, altele decât ecvideele înregistrate, și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină,

transportatorii și organizatorii să respecte prevederile din jurnalul de călătorie prevăzut de anexa nr. 2.

Secțiunea 3-a Transportatori

13. O persoană poate fi delegată în calitate de transportator exclusiv în temeiul unei autorizații eliberate de autoritatea competentă în conformitate cu pct. 29 sau, în cazul călătoriilor de lungă durată, în conformitate cu pct. 31. În timpul transportului animalelor, autorității competente să pună la dispoziție o copie a autorizației.

14. Transportatorii comunică autorității competente orice modificare în legătură cu informațiile și documentele prevăzute în pct. 29 sau, în cazul călătoriilor de lungă durată, la pct. 31, în cel mult 15 zile lucrătoare de la data efectuării modificărilor.

15. Transportatorii efectuează transporturi de animale în conformitate cu normele tehnice prevăzute de anexa nr.1.

16. Transportatorii încredințează manipularea animalelor unor persoane care dispun de pregătirea necesară privind dispozițiile relevante din anexele nr. 1 și nr. 2.

17. Persoană care conduce în calitate de însoțitor pe un vehicul rutier care transportă ecvidee domestice sau animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină sau păsări de curte numai în cazul în care deține un certificat de competență profesională în conformitate cu pct. 40. În timpul transportului animalelor, autorității competente i se pune la dispoziție certificatul de competență profesională.

18. Transportatorii să asigure că există un însoțitor pentru fiecare lot de animale, cu excepția următoarelor cazuri:

18.1 animalele se transportă în containere care sunt securizate, ventilate corespunzător și care, atunci când este necesar, conțin suficientă hrană și apă, în distribuitoare care nu se pot răsturna, pentru o călătorie cu o durată de două ori mai lungă decât durata estimată;

18.2 conducătorul auto îndeplinește atribuțiile însoțitorului.

19. Punctele 13, 14, 16 și 17 nu se aplică în cazul persoanelor care transportă animale pe o distanță de maximum 65 km de la locul de plecare până la locul de destinație.

20. Transportatorii pun certificatul de autorizare prevăzut în pct. 42 sau în pct. 45 la dispoziția autorității competente din țară de destinație a transportului de animale.

21. Transportatorii de ecvidee domestice, cu excepția ecvideelor înregistrate, și de animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină utilizează, pentru transportul rutier de lungă durată, în conformitate cu anexa nr. 1 Capitolul VI pct. 87, în cazul mijloacelor de transport rutier utilizate pentru prima dată și pentru toate mijloacele de transport rutier. Transportatorii păstrează înregistrările obținute timp de cel puțin trei ani și le pun la dispoziția autorității competente.

Secțiunea 4-a Inspekția prealabilă și autorizarea mijloacelor de transport

22. Un transportator efectuează transporturi de animale de lungă durată pe cale rutieră numai în cazul în care mijlocul de transport a fost inspectat și autorizat, în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

23. Un transportator transportă pe cale maritimă, pe o distanță de peste 10 mile marine, ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină numai în cazul în care nava pentru animale vii a fost inspectată și autorizată în conformitate cu pct. 45.

24. Dispozițiile la pct. 22 și 23 se aplică containerelor utilizate pentru transportul de ecvidee domestice sau animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină pe cale rutieră și/sau maritimă, în călătorii de lungă durată.

Secțiunea 5-a Deținători

25. Deținătorii animalelor de la locul de plecare, transfer sau destinație se asigură că sunt respectate normele tehnice prevăzute la anexa nr.1 la Normă în ceea ce privește animalele transportate.

26. Deținătorii verifică toate animalele care sosesc într-un loc de tranzit sau de destinație și stabilesc dacă animalele sunt sau au fost supuse unei călătorii de lungă durată. În cazul călătoriilor de lungă durată pentru ecvidee domestice, altele decât ecvideele înregistrate, și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, deținătorii respectă prevederile din jurnalul de călătorie prevăzut și anexa nr. 2. la Normă.

Secțiunea 6-a Centre de colectare

27. Operatorii centrelor de colectare se asigură că animalele sunt tratate în conformitate cu normele tehnice prevăzute la Capitolele I și III din anexa nr.1.

28. Operatorii centrelor de colectare care sunt autorizate în conformitate cu legislația sanitară veterinară trebuie, de asemenea:

28.1 să încredințeze manipularea animalelor numai personalului care a urmat cursuri de pregătire privind normele tehnice relevante prevăzute de anexa nr. 1;

28.2 să informeze în mod regulat persoanele admise în centrul de colectare cu privire la atribuțiile și obligațiile care le revin în temeiul Normei și sancțiunile pentru orice încălcare a acestuia;

28.3 să pună permanent la dispoziția persoanelor admise în centrul de colectare detalii privind autoritatea competentă căreia i se comunică orice posibilă încălcare a dispozițiilor Normei;

28.4 în cazul nerespectării Normei de către o persoană prezentă în centrul de colectare și fără a aduce atingere acțiunilor întreprinse de autoritatea competentă, să ia măsurile necesare pentru remedierea neregulilor observate și prevenirea repetării acestora;

28.5 să adopte, să monitorizeze și să pună în aplicare legislația internă necesară pentru a asigura respectarea dispozițiilor de la sbp. 28.1-28.4.

Capitolul IV **ATRIBUȚII ȘI OBLIGAȚII ALE AUTORITĂȚII COMPETENTE**

Secțiunea 1-a **Cerințe de autorizare a transportatorilor**

29. Autoritatea competentă acordă autorizații transportatorilor dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

29.1 solicitanții sunt stabiliți în țară în care solicită autorizația;

29.2 solicitanții au demonstrat că dispun de personal, echipamente și proceduri operaționale suficiente și corespunzătoare, care le permit să respecte Normă, inclusiv, după caz, ghidurile de bună practică;

29.3 solicitanții nu au fost înregistrați pentru încălcări grave privind protecția animalelor în ultimii trei ani anteriori datei la care solicită autorizarea. Prezenta secțiune nu se aplică în cazul în care solicitantul demonstrează autorității competente că a luat toate măsurile necesare pentru a evita alte încălcări.

29.4 mijloacele de transport rutier sunt notificate la Agenția Națională Transport Auto în condițiile Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014.

30. Autoritatea competentă eliberează autorizațiile prevăzute la pct. 29 în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 3 la Normă. Autorizațiile sunt valabile cel mult cinci ani de la data eliberării și nu sunt valabile pentru călătorii de lungă durată.

Secțiunea 2-a **Cerințe pentru autorizațiile de transport pentru călătorii de lungă durată**

31. Autoritatea competentă eliberează autorizații transportatorilor care efectuează călătorii de lungă durată, la cererea acestora, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

31.1 solicitanții respectă dispozițiile din pct. 29;

31.2 solicitanții au depus următoarele documente:

31.2.1 certificate valabile de competență profesională pentru conducători și însoțitori în conformitate cu pct. 40 pentru toți conducătorii auto și însoțitorii care efectuează călătorii de lungă durată;

31.2.2 certificate valabile de autorizare în conformitate cu pct. 42, pentru toate mijloacele de transport rutier care urmează să fie utilizate pentru călătorii de lungă durată;

31.2.3 detalii privind procedurile care le permit transportatorilor să urmărească și să înregistreze circulația vehiculelor rutiere aflate sub responsabilitatea lor și să contacteze conducătorii auto respectivi în orice moment în timpul călătoriilor de lungă durată;

31.2.4 planuri de acțiuni pentru situații de urgență;

32. În sensul sbp. 31.2.3, transportatorii care efectuează călătorii de lungă durată cu ecvidee domestice, altele decât ecvideele înregistrate, și cu animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină fac dovada faptului că utilizează sistemul de navigație.

33. Autoritatea competentă eliberează astfel de autorizații în conformitate cu Tabelul nr. 2 prevăzut în anexa nr. 3. Autorizațiile sunt valabile cel mult cinci ani de la data eliberării și sunt valabile pentru toate călătoriile, inclusiv călătoriile de lungă durată.

Secțiunea 3-a

Limitarea solicitărilor și eliberare a autorizațiilor de către autoritatea competentă

34. Transportatorii nu pot solicita eliberarea unei autorizații în conformitate cu pct. 29 sau cu pct. 31 mai multor autorități competente.

35. Autoritatea competentă poate limita sfera de aplicare a unei autorizații prevăzută la pct. 29 sau, pentru călătorii de lungă durată, la pct. 31, în funcție de criteriile care pot fi verificate în timpul transportului.

36. Autoritatea competentă eliberează fiecare autorizație prevăzută la pct. 29 sau, pentru călătorii de durată, la pct. 31 cu un număr unic. Autorizația este redactată și eliberată în limba oficială a țării de destinație și în limba engleză atunci când este probabil ca transportatorul să își desfășoare activitatea în altă țară.

37. Autoritatea competentă înregistrează autorizațiile prevăzute la pct. 29 sau la pct. 31 astfel încât să fie identificate rapid transportatorii, în special în cazul nerespectării cerințelor Normei.

38. Autoritatea competentă înregistrează autorizațiile eliberate în conformitate cu pct. 31 într-o bază de date electronică. Numele și numărul autorizației transportatorului sunt puse la dispoziția publicului în perioada de valabilitate a autorizației. Sub rezerva normelor naționale privind protejarea vieții private, autoritatea competentă permite accesul public la alte date privind autorizațiile transportatorilor.

Secțiunea 4-a

Cursuri de pregătire și certificatul de competență profesională

39. În sensul pct. 16 și al sbp. 28.1 personalul transportatorilor și al centrelor de colectare beneficiază de cursuri de pregătire.

40. Certificatul de competență profesională pentru conducătorii auto și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă ecvidee domestice, animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină sau păsări de curte, menționat la pct. 17, se acordă în conformitate cu anexa nr. 4. Certificatul de competență profesională este redactat în limba oficială a țării care îl eliberează și în limba engleză atunci când este probabil ca respectivul conducător sau însoțitor să își desfășoare activitatea în altă țară. Certificatul de competență profesională este eliberat de autoritatea competentă sau organismul desemnat în acest sens în conformitate cu modelul prevăzut de tabelul nr.3 din anexa nr. 3. Sfera de aplicare a certificatului de competență profesională poate fi limitată la o anumită specie sau un grup de specii.

Secțiunea 5-a

Certificatul de autorizare a mijloacelor de transport rutier

41. Autoritatea competentă acordă, la cerere, un certificat de autorizare pentru mijloace de transport rutier utilizate pentru călătorii de lungă durată, cu condiția ca mijloacele de transport:

41.1 să nu facă obiectul vreunei cereri depuse sau vreunei autorizări acordate de altă autoritate competentă în același sau în altă țară;

41.2 să fi fost inspectat de către autoritatea competentă sau organismul desemnat de o altă țară și să fi fost considerat în conformitate cu cerințele din Capitolele II și VI din anexa nr. 1 aplicabile proiectării, construcției și întreținerii mijloacelor de transport rutier utilizate pentru călătorii de lungă durată.

42. Autoritatea competentă eliberează fiecare certificat cu un număr unic, în conformitate cu modelul prevăzut de tabelul nr. 4 din anexa nr. 3. Certificatul este redactat în limba oficială a țării care îl eliberează și în limba engleză. Certificatele sunt valabile cel mult cinci ani de la data eliberării și își pierd valabilitatea de îndată ce mijloacele de transport sunt modificate sau reamenajate într-un mod care afectează bunăstarea animalelor.

43. Autoritatea competentă înregistrează certificatele de autorizare pentru mijloacele de transport rutier pentru călătorii de lungă durată într-o bază de date electronică care să permită identificarea rapidă a acestora de către autoritatea competentă, în special în cazul nerespectării cerințelor din Normă.

Secțiunea 6-a

Certificat de autorizare a navelor pentru animale vii

44. Autoritatea competentă acordă un certificat de autorizare unei nave pentru animale vii, la cerere, cu condiția ca nava:

44.1 să fie operată din țară în care este depusă cererea;

44.2 să nu facă obiectul vreunei cereri depuse sau vreunei autorizări emise de către o altă autoritate competentă în același sau în altă țară;

44.3 a fost inspectată de autoritatea competentă și considerată în conformitate cu cerințele din secțiunea 1-a Capitolului IV din anexa nr. 1 privind construcția și echipamentul pentru navele pentru animale vii.

45. Autoritatea competentă eliberează fiecare certificat cu un număr unic. Certificatul este redactat în limba oficială a țării care îl eliberează. Certificatele sunt valabile cel mult cinci ani de la data eliberării și își pierd valabilitatea de îndată ce mijloacele de transport sunt modificate sau reamenajate într-un mod care afectează bunăstarea animalelor.

46. Autoritatea competentă înregistrează navele pentru animale vii autorizate astfel încât acestea să fie identificate rapid, în special în cazul nerespectării cerințelor Normei.

47. Autoritatea competentă înregistrează certificatele de autorizare pentru navele pentru animale vii într-o bază de date electronică care să permită identificarea rapidă a acestora, în special în cazul nerespectării cerințelor Normei.

Secțiunea 7-a

Inspectarea navelor pentru animale vii la încărcare și descărcare

48. Autoritatea competentă inspectează navele pentru animale vii înainte de încărcarea animalelor pentru a verifica în special următoarele:

48.1 nava pentru animale este construită și echipată pentru numărul și tipul de animale care urmează să fie transportate;

48.2 compartimentele în care urmează să fie adăpostite animalele sunt menținute în stare bună;

48.3 echipamentul prevăzute de Capitolul IV din anexa nr. 1 este menținut în stare bună de funcționare;

49. Înainte și în timpul oricărei operațiuni de încărcare/descărcare a navelor, autoritatea competentă inspectează următoarele pentru a se asigura că:

49.1 animalele sunt apte să continue călătoria;

49.2 operațiunile de încărcare/descărcare se desfășoară în conformitate cu Capitolul III din anexa nr. 1;

49.3 măsurile de alimentare cu hrană și apă sunt în conformitate cu secțiunea 2-a Capitolului IV din anexa nr. 1.

50. Normele pentru efectuarea controalelor oficiale privind verificării respectarea cerințelor de bunăstarea animalelor pentru transportul cu nave destinate transportului de animale vii sunt prevăzute în anexa nr. 2.

Secțiunea 8-a Întârzieri în timpul transportului

51. Autoritatea competentă ia măsurile necesare pentru a preveni sau a reduce la minimum orice întârziere în timpul transportului sau suferința animalelor în cazul în care circumstanțe neprevăzute împiedică aplicarea Normei.

52. Autoritatea competentă se asigură că la punctele de transfer, de ieșire și post de control la frontieră se iau măsuri speciale pentru a acorda prioritate transportului de animale.

Secțiunea 9-a Acțiuni întreprinse de autoritatea competentă și sancțiunile aplicabile

53. Încălcarea prevederilor prezentei Norme atrage după sine răspunderea contravențională, civilă sau penală..

54. Autoritatea competentă elaborează un raport anual pentru anul precedent cu privire la inspecțiile efectuate în vederea verificării conformității cu dispozițiile la Normă. Raportul este însoțit de o analiză a deficiențelor majore detectate și de un plan de acțiune privind remedierea lor.

55. Autoritatea competentă elaborează ghiduri de bună practică care cuprind îndrumări pentru respectarea dispozițiilor Normei. Ghidurile sunt elaborate la nivel național.

Anexa nr. 1
la Norma sanitară veterinară
privind protecția și bunăstarea
animalelor în timpul transportului

NORME TEHNICE

Capitolul I ADECVAREA PENTRU TRANSPORT

1. Un animal poate să fie transportat doar în cazul în care este apt pentru călătoria planificată, iar animalele transportate trebuie în condiții care nu pot să le producă răni sau suferințe inutile.

2. Animalele rănite sau care prezintă slăbiciuni fiziologice sau procese patologice nu sunt considerate apte pentru transport, în special în cazul în care:

2.1 nu sunt capabile să se miște singure fără dureri sau nu se pot mișca fără ajutor;

2.2 prezintă o rană deschisă gravă sau un prolaps;

2.3 sunt femele gestante care au depășit 90 % sau mai mult din perioada de gestație preconizată sau femele care au fătat în cursul săptămânii precedente;

2.4 sunt mamifere nou-născute a căror cicatrice ombilicală nu s-a vindecat complet;

2.5 sunt porcine mai mici de trei săptămâni, miei mai mici de o săptămână și viței mai mici de zece zile, în afara cazului în care sunt transportați pe o distanță mai mică de 100 km;

2.6 sunt câini și pisici mai mici de opt săptămâni, în afara cazului în care sunt însoțiți de mama lor;

2.7 sunt pui de cervide.

3. Cu toate acestea, animalele bolnave sau rănite pot fi considerate apte pentru transport în cazul în care:

3.1 sunt rănite sau bolnave ușor, iar transportul nu le-ar provoca suferințe suplimentare; în cazul în care există îndoieli, se solicită opinia unui medic veterinar;

3.2 sunt transportate în cazul în care boala sau rănirea constituie parte a unui program de cercetare;

3.3 sunt transportate sub supravegherea medicului veterinar în scopul sau ca urmare a unui diagnostic sau tratament veterinar. Cu toate acestea, transportul în acest caz să fie efectuat numai când animalele nu sunt supuse unor suferințe sau rele tratamente inutile;

3.4 sunt animale care au fost supuse unor proceduri veterinare în legătură cu practicile de creștere a animalelor, precum decornarea sau castrarea, cu condiția ca rănilor să fie vindecate complet.

4. Atunci când animalele se îmbolnăvesc sau se rănesc în timpul transportului, ele se separă de restul animalelor și primesc primul ajutor cât mai curând posibil. Animalele în

cauză beneficiază de tratamentul veterinar adecvat și, atunci când este necesar, sunt sacrificate sau ucise de urgență într-un mod care să nu le producă suferințe inutile.

5. Nu se administrează sedative animalelor transportate decât în cazul în care sedarea este strict necesară pentru a se asigura bunăstarea animalelor și se face numai sub supravegherea medicului veterinar.

6. Femelele din speciile bovină, ovină și caprină aflate în perioada de lactație care nu sunt însoțite de progenituri sunt mulse la intervale de cel mult 12 ore.

7. Cerințele de la sbp. 2.3 și 2.4 nu se aplică ecvideelor înregistrate în cazul în care scopul călătoriei este îmbunătățirea condițiilor de sănătate și bunăstare la naștere sau pentru mânjii nou-născuți și iepele înregistrate, cu condiția ca, în ambele situații, animalele să fie însoțite în permanență de un însoțitor care se ocupă de ele pe durata călătoriei.

Capitolul II **MIJLOACE DE TRANSPORT**

Secțiunea 1-a **Dispoziții aplicabile tuturor mijloacelor de transport**

8. Mijloacele de transport, containerele și accesoriile acestora sunt proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât:

8.1 evită rănirea și suferințele animalelor și asigură siguranța acestora;

8.2 protejează animalele în condiții atmosferice nefavorabile, de temperaturi extreme și de modificările nefavorabile ale condițiilor meteorologice;

8.3 sunt curățate și dezinfectate;

8.4 nu permit evadarea sau căderea animalelor;

8.5 asigură menținerea unei calități și cantități de aer adecvate speciilor transportate;

8.6 permit accesul la animale, pentru a se asigura îngrijirea și inspectarea acestora;

8.7 au podele cu suprafață antiderapantă;

8.8 au podele care să minimizeze riscul de scurgere a urinei sau a fecalelor;

8.9 dispun de mijloace de iluminare suficiente pentru inspectarea și îngrijirea animalelor în timpul transportului;

8.10. este asigurat un spațiu suficient în interiorul compartimentului pentru animale, precum și la fiecare dintre nivelurile acestuia, astfel încât să se asigure o ventilație adecvată deasupra animalelor atunci când acestea stau în poziție normală în picioare, fără a le împiedica în vreun fel să se miște natural.

9. În cazul animalelor sălbatice sau al speciilor altele decât ecvideele domestice sau animalele domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină, transportul de animale este însoțit de următoarele documente, după caz:

9.1 o notă care să menționeze că animalele sunt sălbatice, timide sau periculoase;

9.2 instrucțiuni scrise cu privire la hrănirea, adăparea și alte îngrijiri speciale care se impun.

10. Pereții despărțitori să fie suficient de solizi pentru a suporta greutatea animalelor. Accesoriile sunt astfel concepute încât să permită o manevrare rapidă și ușoară.

11. Pentru purceii cu o greutate mai mică de 10 kg, mieii cu o greutate mai mică de 20 kg, vițeii mai mici de șase luni și mânjii mai mici de patru luni să se asigure materiale adecvate pentru așternut sau materiale echivalente, care să le garanteze confortul în funcție de speciile, numărul de animale transportate, durata călătoriei și de condițiile meteorologice. Materialul să asigure absorbția adecvată a urinei și fecalelor.

12. Fără a aduce atingere normelor naționale privind siguranța personalului și a pasagerilor, atunci când transportul cu o navă sau un vagon feroviar durează mai mult de trei ore, însoțitorul sau persoana care are competența necesară pentru a-și desfășura activitatea eficient și în condiții umane, dispune de un mijloc de sacrificare adecvat speciei în cauză.

Secțiunea 2-a

Dispoziții suplimentare privind transportul rutier sau feroviar

13. Vehiculele în care sunt transportate animalele să fie marcate clar și vizibil, indicând prezența unor animale vii, cu excepția cazului în care animalele sunt transportate în containere marcate în conformitate cu pct. 20 secțiunea 5-a.

14. Vehiculele rutiere sunt dotate cu echipamente adecvate pentru încărcare și descărcare.

15. La asamblarea trenurilor, precum și la orice alte mișcări ale vagoanelor feroviare, se iau toate măsurile de precauție necesare pentru a se evita zdruncinarea unui vagon feroviar care adăpostește animale.

Secțiunea 3-a

Dispoziții suplimentare pentru transportul pe nave navă care transportă animale în containere mobile

16. Înainte de încărcarea pe o navă, comandantul verifică dacă, la încărcarea vehiculelor:

16.1 pe punțile acoperite, nava este echipată cu un sistem adecvat de ventilație forțată și este dotată cu un sistem de alarmă și cu o sursă secundară de alimentare în cazul unei pene de curent;

16.2 pe punțile deschise există un sistem adecvat de protecție împotriva apei de mare.

17. Vehiculele rutiere și vagoanele feroviare sunt echipate cu un număr suficient de puncte de fixare proiectate, poziționate și întreținute în mod adecvat, care să permită fixarea solidă de navă. Vehiculele rutiere și vagoanele feroviare se fixează pe navă înainte de începerea călătoriei, pentru a nu se deplasa din cauza mișcărilor navei.

Secțiunea 4-a

Dispoziții suplimentare pentru transportul aerian

18. Animalele sunt transportate în containere, cuști sau boxe adecvate speciilor în cauză, care respectă regulamentele Asociației de Transport Aerian Internațional (IATA) privind animalele vii.

19. Animalele sunt transportate numai în condiții în care calitatea, temperatura și presiunea aerului pot fi păstrate în limite convenabile pe toată durata călătoriei, în funcție de specia de animale.

Secțiunea 5-a

Dispoziții suplimentare pentru transportul în containere

20. Containerele în care sunt transportate animalele sunt marcate clar și vizibil, indicând prezența unor animale vii și poartă un semn care indică partea de sus a containerului.

21. În timpul transportului și manipulării, containerele sunt menținute întotdeauna în poziție verticală și se iau măsuri pentru minimizarea zdruncinării sau scuturării acestora. Containerele sunt fixate pentru a preveni deplasarea din cauza mișcărilor mijlocului de transport.

22. Containerele cu o greutate mai mare de 50 kg sunt echipate cu un număr suficient de puncte de fixare proiectate, poziționate și întreținute adecvat, care să permită fixarea solidă pe mijlocul de transport în care sunt încărcate. Containerele se fixează pe mijlocul de transport înainte de începerea călătoriei, pentru a nu se deplasa din cauza mișcărilor mijlocului de transport.

Capitolul III

PRACTICI DE TRANSPORT

Secțiunea 1-a

Încărcare, descărcare și manipulare

23. Se acordă atenția cuvenită necesității anumitor categorii de animale, precum animalele sălbatice, să se aclimatizeze cu modalitatea de transport înaintea călătoriei preconizate.

24. Atunci când operațiunile de încărcare sau descărcare durează mai mult de patru ore, cu excepția păsărilor de curte:

24.1 sunt disponibile instalații adecvate pentru adăpostirea, hrănirea și adăparea animalelor în afara mijlocului de transport, fără a fi legate;

24.2 operațiunile sunt supravegheate de un medic veterinar autorizat și se iau măsuri de precauție speciale pentru a se asigura menținerea bunăstării animalelor în timpul acestor operațiuni.

Secțiunea 2-a

Instalații și proceduri

25. Instalațiile pentru încărcare și descărcare, inclusiv podeaua, sunt proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât:

25.1 să se prevină rănirea și suferința animalelor și să se minimizeze agitația și anxietatea în timpul transportului animalelor, precum și să se asigure siguranța animalelor. În special, suprafețele să nu fie alunecoase și să existe protecție pe părțile laterale pentru a nu permite evadarea animalelor;

25.2 să fie curățate și dezinfectate.

26. Rampele pot avea o înclinație maximă de 20°, adică 36,4 % față de planul orizontal pentru porci, viței și cai și o înclinație de 26° și 34', adică 50 % față de planul orizontal pentru oi și bovine, altele decât vițelii. Atunci când înclinația este mai mare de 10°, adică 17,6 % față de planul orizontal, rampele sunt prevăzute cu un sistem, precum șipci transversale, care să le permită animalelor să urce sau să coboare fără riscuri sau dificultăți.

27. Platformele-ascensor și pardoselile superioare sunt dotate cu bariere de siguranță pentru a preveni căderea sau evadarea animalelor în timpul operațiunilor de încărcare și descărcare.

28. Mărfurile transportate în același mijloc de transport cu animalele sunt poziționate astfel încât să nu provoace rănirea, suferința sau agitația animalelor.

29. În timpul încărcării și descărcării se asigură condiții adecvate de iluminat.

30. Atunci când containerele încărcate cu animale sunt așezate unul peste celălalt în mijlocul de transport, se iau măsurile de precauție necesare:

30.1 pentru a evita sau, în cazul păsărilor de curte, al iepurilor și animalelor cu blană, pentru a reduce scurgerile de urină și fecale peste animalele din containerul aflat dedesubt;

30.2 pentru a asigura stabilitatea containerelor;

30.3 pentru a asigura ca ventilația să nu fie blocată.

Secțiunea 3-a Manipularea

31. Se interzic următoarele acțiuni:

31.1 lovirea animalelor cu mâna sau cu piciorul;

31.2 aplicarea unei presiuni într-o zonă sensibilă a corpului animalelor, în urma căreia animalele să sufere dureri sau suferințe inutile;

31.3 suspendarea animalelor prin mijloace mecanice;

31.4 ridicarea sau târârea animalelor de cap, urechi, coarne, picioare, coadă sau blană sau manipularea acestora într-un mod care le produce dureri sau suferințe inutile;

31.5 utilizarea vergelelor sau a altor instrumente ascuțite;

31.6 blocarea cu bună știință a unui animal care este condus sau ghidat către orice parte a zonei în care sunt manipulate animalele.

32. Se evită utilizarea instrumentelor care administrează șocuri electrice se evită pe cât posibil. În orice caz, aceste instrumente se folosesc numai pentru bovine și porcine adulte care refuză să se miște și numai atunci când au spațiu suficient pentru a înainta. Șocurile nu durează mai mult de o secundă, se aplică în mod adecvat și numai pe mușchii crupei animalelor. Șocurile nu se administrează în mod repetat dacă animalul nu reacționează.

33. Piețele sau centrele de colectare furnizează echipamente pentru praponirea animalelor, atunci când este necesar. Nu se leagă animalele care nu sunt obișnuite să fie legate. Animalelor li se asigură accesul la apă.

34. Animalele nu sunt legate de coarne sau de belciuge, nici cu picioarele legate împreună. Vițeilor nu li se pune botniță. În timpul transportului, ecvideele domestice mai mari de opt luni poartă căpăstru, cu excepția cailor neîmblânziți.

35. Atunci când este necesar ca animalele să fie legate, funiile, pripoanele sau alte mijloace utilizate sunt:

35.1 suficient de solide pentru a nu se rupe în condiții normale de transport;

35.2 de natură să le permită animalelor să se așeze, să se adape și să se hrănească, atunci când este necesar;

35.3 proiectate astfel încât să se elimine pericolul de strangulare sau rănire și să permită dezlegarea rapidă a animalelor.

Secțiunea 4-a Separare

36. Animalele sunt manipulate și transportate separat în următoarele cazuri:

36.1 animale din specii diferite;

36.2 animale a căror talie și vârstă diferă considerabil;

36.3 vieri și armăsari adulți de reproducere;

36.4 masculi maturi din punct de vedere sexual separat de femele;

36.5 animale cu coarne separat de animale fără coarne;

36.6 animale care manifestă ostilitate unul față de altul;

36.7 animale legate separat de animale dezlegate.

37. Subpunctele 36.1, 36.2, 36.3 și 36.5 nu se aplică atunci când animalele au fost crescute în grupuri compatibile, sunt obișnuite unele cu altele, separarea produce anxietate sau femelele sunt transportate împreună cu puii lor.

Secțiunea 5-a În timpul transportului

38. Spațiile alocate respectă cel puțin valorile menționate de Capitolul VII, în ceea ce privește animalele și mijloacele de transport prevăzute.

39. Ecvideele domestice, cu excepția iepelor însoțite de mânjii lor, sunt transportate în boxe individuale atunci când vehiculul este încărcat pe o navă roll-on-roll-off. Se pot acorda derogări de la prezenta dispoziție prin normele naționale cu condiția ca toate derogările să fie notate pentru lanțul alimentar și sănătatea animală.

40. Ecvideele nu sunt transportate în vehicule cu platforme multiple, cu excepția cazului în care animalele sunt încărcate pe platforma de la cel mai jos nivel, iar pe platforma superioară nu sunt încărcate animale. Înălțimea minimă din interiorul compartimentului este cu cel puțin 75 cm mai mare decât înălțimea la greabăn a celui mai înalt animal.

41. Ecvideele neîmblânzite nu sunt transportate în grupuri mai mari de patru indivizi.

42. Punctele 33-37 se aplică mijloacelor de transport.

43. Se asigură o ventilație suficientă pentru a satisface necesităților animalelor, având în vedere în special numărul și tipul de animale care urmează să fie transportate și condițiile meteorologice prognozate pe perioada călătoriei. Containerele sunt depozitate astfel încât să nu se împiedice ventilarea acestora.

44. În timpul transportului, animalelor li se oferă apă, hrană și posibilitatea de a se odihni în mod corespunzător speciei și vârstei lor, la intervale corespunzătoare și în special în conformitate cu Capitolul V. În cazul în care nu există dispoziții contrare, mamiferele și păsările sunt hrănite cel puțin la intervale de 24 ore și adăpate cel puțin la intervale de 12 ore. Apa și hrana sunt de calitate bună și sunt furnizate animalelor într-un mod în care să minimizeze contaminarea. Se acordă atenția cuvenită necesității animalelor de a se obișnui cu modul de furnizare a hranei și apei.

Capitolul IV

DISPOZIȚII SUPLIMENTARE PENTRU NAVELE CARE TRANSPORTĂ ANIMALE VII SAU NAVELE CU CONTAINERE MARITIME

Secțiunea 1-a

Cerințe de construcție și echipare a navelor pentru animale vii

45. Compartimentele în care urmează să fie transportate animalele sunt echipate cu un sistem de ventilație forțată cu o capacitate suficientă de reîmprospătare a întregului volum de aer, după cum urmează:

45.1 40 de reîmprospătări pe oră, în cazul în care compartimentul este complet închis, iar înălțimea liberă este mai mică sau egală cu 2,30 m;

45.2 30 de reîmprospătări pe oră, în cazul în care compartimentul este complet închis, iar înălțimea liberă depășește 2,30 m;

45.3 75 % din capacitatea relevantă menționată anterior, în cazul în care compartimentul este închis parțial.

46. Capacitatea de depozitare sau producție de apă proaspătă corespunde necesarului de apă prevăzut de Capitolul VI, ținând seama de numărul maxim și de tipul de animale care urmează să fie transportate, precum și de durata maximă a călătoriilor preconizate.

47. Sistemul de furnizare a apei proaspete are capacitatea de a furniza continuu apă proaspătă în fiecare zonă în care se află animale și sunt disponibile suficiente recipiente pentru a se asigura accesul facil și constant la apă proaspătă al tuturor animalelor. Sunt disponibile echipamente alternative de pompare pentru a se asigura furnizarea apei în cazul defectării sistemului principal de pompare.

48. Sistemul de evacuare are o capacitate suficientă pentru a evacua fluidele din cuști și de pe platforme în orice condiții. Conductele și canalele de evacuare colectează fluidele în puțuri sau rezervoare din care reziduurile pot fi evacuate prin pompe sau ejectoare. Sunt disponibile echipamente alternative de pompare pentru a se asigura evacuarea în cazul defectării sistemului principal de pompare.

49. Zonele pentru animale vii, pasajele și rampele spre zonele pentru animale vii sunt iluminate corespunzător. Sunt disponibile echipamente de iluminat de urgență în cazul defectării instalației electrice principale. Sunt disponibile suficiente echipamente portabile de iluminat care să îi permită însoțitorului să efectueze inspecția și să îngrijească animalele în condiții adecvate.

50. În toate zonele pentru animale vii se instalează un sistem adecvat pentru stingerea incendiilor, iar echipamentele de stingere a incendiilor sunt prevăzute la Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 847/2022.

51. Următoarele sisteme pentru animale vii sunt echipate cu un sistem de monitorizare, control și alarmă în cabina timonei:

51.1 ventilație;

51.2 aprovizionare cu apă proaspătă și drenaj;

51.3 iluminat;

51.4 producție de apă proaspătă, atunci când este necesar.

52. O sursă principală de alimentare cu electricitate este suficientă pentru alimentarea continuă a sistemelor pentru animale prevăzute la pct. 45, 47, 48 și 49 în condiții normale de funcționare a navei pentru animale vii. O sursă secundară de alimentare este suficientă pentru a înlocui sursa principală de alimentare pe o perioadă neîntreruptă de trei zile.

Secțiunea 2-a

Aprovizionarea cu apă și hrană pe navele pentru animale vii sau portcontainere

53. Navele pentru animale sau portcontainerele care transportă ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină în călătorii de peste 24 ore dispun, la plecare, de materiale suficiente pentru așternut, precum și de apă și hrană suficiente pentru a satisface necesarul minim zilnic de hrană și apă prevăzut de tabelul 1 pentru călătoria preconizată, plus o cantitate suplimentară de 25 % sau echivalentul necesar pentru trei zile de materiale pentru așternut, hrană și apă, alegându-se varianta care asigură o cantitate mai mare.

Tabelul 1

Necesarul minim zilnic de apă și hrană pe navele pentru animale vii sau pe portcontainere

Categorie	Hrană (% din greutatea animalului viu)		Apă proaspătă (litri per animal)
	Nutreț	Hrană concentrată	
Bovine și ecvidee	2	1,6	45
Ovine	2	1,8	4
Porcine	—	3	10
Necesarul minim de apă prevăzut de coloana a patra să fie înlocuit, pentru toate speciile, cu o cantitate de apă egală cu 10 % din greutatea animalului viu.			

54. Nutrețul să fie înlocuit cu hrană concentrată și invers. Cu toate acestea, se acordă atenția cuvenită necesității anumitor categorii de animale de a se obișnui cu schimbarea hranei, ținând cont de necesitățile lor metabolice.

Capitolul V

INTERVALE DE HRĂNIRE ȘI ADĂPARE, DURATA CĂLĂTORIEI ȘI PERIOADE DE REPAUS

Secțiunea 1-a

Animale domestice din speciile ecvidee, bovină, ovină, caprină și porcină

55. Cerințele prevăzute se aplică transportului de ecvidee domestice, cu excepția ecvideelor înregistrate, de animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, cu excepția transportului aerian.

56. Durata călătoriei pentru animalele din speciile prevăzute la pct. 55 nu depășește opt ore.

57. Durata maximă a călătoriei prevăzute la pct. 56 să fie prelungită, dacă sunt îndeplinite cerințele suplimentare ale Capitolului VI.

58. Intervalele de hrănire și adăpare, durata călătoriei și perioadele de repaus în cazul utilizării unor vehicule rutiere de transport care respectă cerințele de la pct. 57 se definesc după cum urmează:

58.1 vițeei, miei, iezi și mânjii neîntărcați, care încă au o alimentație pe bază de lapte, și purceii neîntărcați, după nouă ore de călătorie, să beneficieze de o perioadă suficientă de repaus, de cel puțin o oră, în special pentru a fi adăpați și, atunci când este necesar, hrăniți. După perioada de repaus, transportul să fie reluat pentru alte nouă ore;

58.2 porcii pot fi transportați pentru o perioadă de cel mult 24 ore. În timpul călătoriei, aceștia să aibă acces continuu la apă;

58.3 ecvideele domestice pot fi transportate pentru o perioadă de cel mult 24 ore. În timpul călătoriei, acestea să fie adăpate și, atunci când este necesar, hrănite, la fiecare opt ore;

58.4 toate celelalte animale din speciile prevăzute la pct. 56 să beneficieze, după 14 ore de călătorie, de o perioadă suficientă de repaus, de cel puțin o oră, în special pentru a fi adăpate și, atunci când este necesar, hrănite. După perioada de repaus, transportul să fie reluat pentru alte 14 ore.

59. După încheierea duratei călătoriei, animalele descărcate, hrănite și adăpate și să beneficieze de o perioadă de repaus de cel puțin 24 ore.

60. Animalele nu se transportă pe cale ferată, în cazul în care durata maximă a călătoriei depășește durata prevăzută la pct. 56. Cu toate acestea, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 57 și 58, cu excepția perioadelor de repaus, se aplică durata călătoriei prevăzută la pct. 58.

61. Animalele nu se transportă pe cale maritimă în cazul în care durata maximă a călătoriei depășește durata prevăzută la pct. 56, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 57 și 58, mai puțin durata călătoriei și perioadele de repaus.

62. În cazul transportului pe cale maritimă pe o rută regulată și directă între două puncte geografice, cu mijloace de transport încărcate pe nave fără descărcarea animalelor, acestea să se odihnească timp de 12 ore după descărcare în portul de destinație sau în imediata vecinătate a acestuia, cu excepția cazului în care durata călătoriei pe cale maritimă permite includerea călătoriei în programul general de la pct. 56-58.

63. În interesul animalelor, durata călătoriei prevăzută la pct. 57 și 62 să fie prelungită cu două ore, ținând seama în special de proximitatea față de locul de destinație.

64. Fără a aduce atingere dispozițiilor pct. 57-63, autoritatea competentă stabilește o durată maximă de călătorie de opt ore, care nu este prelungită, pentru transportul de animale destinate sacrificării.

Secțiunea 2-a

Alte specii

65. Păsărilor de curte, păsărilor domestice și iepurilor domestici li se asigură apă și hrană adecvate, în cantități suficiente, cu excepția cazului în care călătoria durează mai puțin de:

65.1 12 ore, exclusiv timpul de încărcare și descărcare sau

65.2 24 ore pentru puii din toate speciile, cu condiția ca transportul să fie încheiat în termen de 72 ore de la ecloziune.

66. În cursul transportului, câinii și pisicile sunt hrănite la intervale de cel mult 24 ore și primesc apă la intervale de cel mult opt ore. Se furnizează instrucțiuni precise în scris cu privire la hrană și apă.

67. Alte specii decât cele prevăzute la pct. 65 sau 66 sunt transportate în conformitate cu instrucțiunile scrise privind hrănirea și adăparea și ținând seama de îngrijirile speciale care se impun.

Capitolul VI

DISPOZIȚII SUPLIMENTARE PRIVIND CĂLĂTORIILE DE LUNGĂ DURATĂ PENTRU ECVIDEE DOMESTICE ȘI ANIMALE DOMESTICE DIN SPECIILE BOVINĂ, OVINĂ, CAPRINĂ ȘI PORCINĂ

Secțiunea 1-a

Toate călătoriile de lungă durată

68. Mijloacele de transport sunt echipate cu un acoperiș de culoare deschisă și sunt izolate în mod corespunzător.

69. Animalele au la dispoziție un așternut adecvat sau un material echivalent, care le garantează confortul necesar în funcție de specie, numărul de animale transportate, durata călătoriei și condițiile meteorologice. Materialul în cauză să asigure o absorbție adecvată a urinei și fecalelor.

70. Mijlocul de transport deține o cantitate suficientă de hrană adecvată pentru animale care să acopere necesarul de hrană al animalelor respective pe durata călătoriei.

Hrana pentru animale este protejată împotriva intemperiilor și contaminanților, precum praful, combustibilul, gazele de eșapament și urina și fecalele animalelor.

71. Atunci când pentru hrănirea animalelor se utilizează echipamente specifice de hrănire, echipamentele sunt transportate în mijlocul de transport.

72. Echipamentele de hrănire prevăzute la pct. 71, sunt proiectate astfel încât, atunci când este necesar, să fie fixate pe mijlocul de transport pentru a nu putea fi răsturnate. Când mijlocul de transport este în mișcare, iar echipamentele nu sunt utilizate, acestea se depozitează separat de animale.

73. Ecvideele sunt transportate în boxe individuale, cu excepția iepelor care sunt transportate împreună cu mânjii lor.

74. Mijlocul de transport să fie dotat cu pereți despărțitori prin care se creează compartimente separate, asigurându-se în același timp accesul liber al tuturor animalelor la apă.

75. Pereții despărțitori sunt construiți astfel încât să fie plasați în diverse poziții, creându-se astfel compartimente cu dimensiuni adecvate în funcție de cerințele specifice și de tipul, talia și numărul de animale.

76. Cu excepția cazului în care sunt transportate împreună cu mamele lor, ecvideele domestice și animalele domestice din speciile bovină și porcină pot efectua călătorii de lungă durată numai în cazul în care:

76.1 ecvideele domestice sunt mai mari de patru luni, cu excepția ecvideelor înregistrate;

76.2 vițeii sunt mai mari de paisprezece zile;

76.3 porcii au o greutate mai mare de 10 kg;

Caii neîmblânziți nu pot efectua călătorii de lungă durată.

Secțiunea 2-a

Aprovizionarea cu apă pentru transportul rutier, feroviar și containere maritime

77. Mijloacele de transport și containerele maritime sunt dotate cu un sistem de aprovizionare cu apă care îi permite însoțitorului să adape imediat animalele, ori de câte ori este necesar în timpul călătoriei, astfel încât fiecare animal să aibă acces la apă.

78. Dispozitivele de adăpare să fie în stare bună de funcționare și să fi fost proiectate și poziționate în mod corespunzător pentru categoriile de animale care adăpate la bordul vehiculului.

79. Capacitatea totală a rezervoarelor de apă pentru fiecare mijloc de transport este cel puțin egală cu 1,5% din sarcina maximă utilă. Rezervoarele de apă trebuie proiectate astfel încât să fie drenate și curățate după fiecare călătorie și să fie echipate cu un sistem care să permită verificarea nivelului apei. Rezervoarele trebuie să fie conectate la dispozitivele de adăpare din compartimente și să fie menținute în stare bună de funcționare.

80. Prin derogare prevederilor la pct. 79 în cazul containerelor maritime utilizate exclusiv pe nave care le aprovizionează cu apă din rezervoarele de apă proprii ale navei.

Secțiunea 3-a

Ventilație pentru mijloacele de transport rutier și monitorizarea temperaturii

81. Sistemele de ventilație din mijloacele de transport rutier sunt proiectate, construite și întreținute astfel încât, în orice moment din timpul călătoriei, indiferent dacă mijlocul de transport staționează sau se află în mișcare, să fie păstrat între 5°C și 30°C în interiorul mijlocului de transport, pentru toate animalele, cu o toleranță de +/-5°C, în funcție de temperatura exterioară.

82. Sistemul de ventilație să fie capabil să asigure o distribuție uniformă printr-un flux minim de aer cu o capacitate nominală de 60 m³/h/KN sarcină utilă. Sistemul să fie funcționat timp de cel puțin 4 ore, independent de motorul vehiculului.

83. Mijloacele de transport rutier să fie echipate cu un sistem de monitorizare a temperaturii, precum și cu un mijloc de înregistrare a acestor date. Senzorii să fie amplasați în interiorul camionului în zonele care, în funcție de caracteristicile de proiectare, pot înregistra cele mai aspre condiții climatice. Înregistrările temperaturilor astfel obținute sunt date și sunt puse la dispoziția autorității competente, la cererea acesteia.

84. Mijloacele de transport rutier să fie echipate cu un sistem de alarmă care să alerteze conducătorul atunci când temperatura din compartimentele în care se află animale atinge limita maximă sau minimă.

Capitolul VII MODUL DE REPARTIZARE A SPAȚIULUI

85. Modul de repartizare a spațiului pentru **ecvidee domestice** respectă cel puțin următoarele valori:

Tabelul nr. 1
Transport feroviar

Cai adulți	1,75 m ² (0,7 × 2,5 m)
Cai tineri (6-24 luni) (călătorii de până la 48 ore)	1,2 m ² (0,6 × 2 m)
Cai tineri (6-24 luni) (călătorii de peste 48 ore)	2,4 m ² (1,2 × 2 m)
Ponei (sub 144 cm)	1 m ² (0,6 × 1,8 m)
Mânji (0-6 luni)	1,4 m ² (1 × 1,4 m)
Lățimea utilă standard a vagoanelor este de 2,6 m – 2,7 m.	

85.1 În timpul călătoriilor de lungă durată, mânjii și caii tineri să aibă posibilitatea de a se întinde.

86. Aceste valori pot varia cu cel mult 10% pentru caii adulți și ponei și cel mult 20% pentru caii tineri și mânji, în funcție nu numai de greutatea și talia cailor, dar și de condiția fizică a acestora, de condițiile meteorologice și de durata preconizată a călătoriei.

Tabelul nr. 2
Transport rutier

Cai adulți	1,75 m ² (0,7 × 2,5 m)
Cai tineri (6-24 luni) (călătorii de până la 48 ore)	1,2 m ² (0,6 × 2 m)
Cai tineri (6-24 luni) (călătorii de peste 48 ore)	2,4 m ² (1,2 × 2 m)
Ponei (sub 144 cm)	1 m ² (0,6 × 1,8 m)
Mânji (0-6 luni)	1,4 m ² (1 × 1,4 m)

86.1 În timpul călătoriilor de lungă durată, mânji și caii tineri să aibă posibilitatea de a se întinde.

87. Aceste valori pot varia cu cel mult 10 % pentru caii adulți și ponei și cel mult 20% pentru caii tineri și mânji, în funcție nu numai de greutatea și talia cailor, dar și de condiția fizică a acestora, de condițiile meteorologice și de durata preconizată a călătoriei.

88. Densitatea de încărcare a cailor în raport cu suprafața:

Tabelul nr. 3
Transport aerian

0-100 kg	0,42 m ²
100-200 kg	0,66 m ²
200-300 kg	0,87 m ²
300-400 kg	1,04 m ²
400-500 kg	1,19 m ²
500-600 kg	1,34 m ²
600-700 kg	1,51 m ²
700-800 kg	1,73 m ²

Tabelul nr. 4
Transport maritim

Greutatea animalului viu în kg	m ² /animal
200-300	0,90–1,175
300-400	1,175–1,45
400-500	1,45–1,725
500-600	1,725–2
600-700	2–2,25

Tabelul nr. 5
Transport feroviar pentru animale din specia bovină

Categorie	Greutate aproximativă (în kg)	Suprafață în m ² /animal
Viței de talie mică	50	0,30–0,40
Viței de talie medie	110	0,40–0,70

Viței de talie mare	200	0,70–0,95
Bovine de talie medie	325	0,95–1,30
Bovine de talie mare	550	1,30–1,60
Bovine de talie foarte mare	> 700	> 1,60

88.1 Aceste valori pot varia, în funcție nu numai de greutatea și talia animalelor, dar și de condiția fizică a acestora, de condițiile meteorologice și de durata preconizată a călătoriei.

Tabelul nr. 6
Transport rutier

Categorie	Greutate aproximativă (în kg)	Suprafață în m²/animal
Viței de talie mică	50	0,30–0,40
Viței de talie medie	110	0,40–0,70
Viței de talie mare	200	0,70–0,95
Bovine de talie medie	325	0,95–1,30
Bovine de talie mare	550	1,30–1,60
Bovine de talie foarte mare	> 700	> 1,60

88.2 Aceste valori pot înregistra variații, în funcție nu numai de greutatea și talia animalelor, dar și de condiția fizică a acestora, de condițiile meteorologice și de durata preconizată a călătoriei.

Tabelul nr. 7
Transport aerian

Categorie	Greutate aproximativă (în kg)	Suprafață în m²/animal
Viței	50	0,23
	70	0,28
Bovine	300	0,84
	500	1,27

Tabelul nr. 8
Transport maritim

Greutatea animalului viu în kg	m²/animal
200-300	0,81–1,0575
300-400	1,0575–1,305
400-500	1,305–1,5525
500-600	1,5525–1,8
600-700	1,8–2,025

88.3 Pentru animalele gestante spațiul se suplimentează cu 10 %.

Tabelul nr. 9
Transport feroviar pentru ovine/caprine

Categorie	Greutate în kg	Suprafață în m²/animal
Ovine tunse	< 55	0,20–0,30
	> 55	> 0,30
Ovine netunse	< 55	0,30–0,40
	> 55	> 0,40
Oi în gestație avansată	< 55	0,40–0,50
	> 55	> 0,50
Caprine	< 35	0,20–0,30
	35 – 55	0,30–0,40
	> 55	0,40–0,75
Capre în gestație avansată	< 55	0,40–0,50
	> 55	> 0,50

88.4 Suprafața indicată anterior să fie variată în funcție de rasă, talia animalelor, condiția fizică și lungimea blănii acestora, precum și de condițiile meteorologice și durata preconizată a călătoriei.

Tabelul nr. 10
Transport rutier

Categorie	Greutate în kg	Suprafață în m²/animal
Ovine tunse și miei cu greutatea egală sau mai mare de 26 kg	< 55	0,20–0,30
	> 55	> 0,30
Ovine netunse	< 55	0,30–0,40
	> 55	> 0,40
Oi în gestație avansată	< 55	0,40–0,50
	> 55	> 0,50
Caprine	< 35	0,20–0,30
	35–55	0,30–0,40
	> 55	0,40–0,75
Capre în gestație avansată	< 55	0,40–0,50
	> 55	> 0,50

88.5 Suprafața indicată anterior să fie variată în funcție de rasă, talia animalelor, condiția fizică și lungimea blănii acestora, precum și de condițiile meteorologice și durata

preconizată a călătoriei. Indicație: pentru mieii de talie mică să fie asigurate cu o suprafață mai mică de 0,2 m²/animal.

Tabelul nr. 11
Transport aerian

Greutate medie (în kg)	Suprafața per ovină/caprină (în m²)
25	0,2
50	0,3
75	0,4

Tabelul nr. 12
Transport maritim

Greutatea animalului viu în kg	m²/animal
20 – 30	0,24–0,265
30 – 40	0,265–0,290
40 – 50	0,290–0,315
50 – 60	0,315–0,34
60 – 70	0,34–0,39

Transportul feroviar și rutier pentru porcine

89. Porcinele să aibă cel puțin posibilitatea de a se întinde și de a sta în picioare în poziție normală.

90. Pentru a respecta aceste cerințe minime, densitatea de încărcare pentru porcine cu o greutate de circa. 100 kg să nu depășească 235 kg/m².

91. Rasa, talia și condiția fizică a porcinelor pot impune creșterea suprafeței minime necesare menționate anterior; de asemenea, se impune o creștere maximă cu 20 % a suprafeței în funcție de condițiile meteorologice și de durata preconizată a călătoriei.

92. Densitatea de încărcare ar trebui să fie relativ mare pentru a preveni rănirea animalelor la decolare sau aterizare sau în cazul turbulențelor, deși animalele să aibă, totuși, posibilitatea de a se întinde. La stabilirea densității de încărcare se ține cont de climat, durata totală a călătoriei și ora sosirii.

Tabelul nr. 13
Transport aerian

Greutate medie	Suprafață/porcină
15 kg	0,13 m ²
25 kg	0,15 m ²
50 kg	0,35 m ²

100 kg	0,51 m ²
--------	---------------------

Tabelul nr. 14
Transport maritim

Greutatea animalului viu în kg	m²/animal
10 sau mai puțin	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

93. Se asigură suprafețe minime după cum urmează:

Tabelul nr. 15

Densități aplicabile la transportul păsărilor de curte în containere

Categorie	Suprafață în cm²
Pui de o zi	21-25/pui
Păsări de curte altele decât pui de o zi: greutate în kg	Suprafață în cm²/kg
< 1,6	180 – 200
1,6 – < 3	160
3 – < 5	115
> 5	105

93.1 Aceste valori pot varia în funcție nu numai de greutatea și talia păsărilor, dar și de condiția fizică a acestora, condițiile meteorologice și durata preconizată a călătoriei.

Anexa nr. 2
la Norma sanitară veterinară
privind protecția și bunăstarea
animalelor în timpul transportului

JURNAL DE CĂLĂTORIE

1. Persoana care planifică o călătorie de lungă durată pregătește, ștampilează și semnează toate paginile din jurnalul de călătorie, în conformitate cu dispozițiile anexei.

2. Jurnalul de călătorie cuprinde următoarele secțiuni:

Secțiunea 1 — Planificare;

Secțiunea 2 — Locul de plecare;

Secțiunea 3 — Locul de destinație;

Secțiunea 4 — Declarația transportatorului;

Secțiunea 5 — Formular de raportare a anomaliilor.

Paginile jurnalului de călătorie să fie legate. Modelele fiecărei secțiuni sunt prevăzute de apendicele la anexă.

3. Organizatorul:

3.1 marchează fiecare jurnal de călătorie cu un număr de identificare distinctiv;

3.2 se asigură că autoritatea competentă de la locul de plecare primește, cu două zile înainte de ora plecării, o copie semnată a secțiunea 1-a din jurnalul de călătorie, completată corespunzător, cu excepția numerelor certificatelor sanitare veterinare, în modul definit de autoritatea respectivă;

3.3 respectă instrucțiunile emise de autoritatea competentă;

3.4 se asigură că jurnalul de călătorie este ștampilat;

3.5 se asigură că jurnalul de călătorie însoțește transportul de animale pe perioada călătoriei până la locul de destinație.

4. Deținătorii de la locul de plecare și, în cazul în care locul de destinație se află pe teritoriul țării, deținătorii de la locul de destinație, completează și semnează secțiunile relevante din jurnalul de călătorie. Aceștia informează autoritatea competentă asupra rezervelor cu privire la respectarea dispozițiilor la Normă, cât mai curând posibil, folosind modelul de formular din Tabelul nr. 5.

5. Atunci când locul de destinație se află pe teritoriul țării, deținătorii de la locul de destinație păstrează jurnalul de călătorie, cu excepția tabelului nr. 5, timp de cel puțin trei ani de la data sosirii la locul de destinație. Jurnalul de călătorie este pus la dispoziția autorității competente, la cererea acesteia.

6. Atunci când jurnalul a fost completat pe teritoriul țării, transportatorul completează și semnează tabelul nr. 5 din jurnalul de călătorie.

7. În cazul în care animalele sunt exportate în altă țară, transportatorii înmânează jurnalul de călătorie medicului veterinar oficial de la punctul de ieșire. În cazul exportului de animale vii din specia bovină cu restituiri, tabelul nr. 5 din jurnalul de călătorie nu este obligatorie în cazul în care legislația agricolă impune un raport.

8. Transportatorul prevăzut la tabelul nr. 5 din jurnalul de călătorie păstrează:

8.1 o copie a jurnalului de călătorie completat;

8.2 un exemplar imprimat în conformitate cu anexa nr. 1.

9. Documentele prevăzute la sbp. 8.1 și 8.2 sunt puse la dispoziția autorității competente care a acordat autorizația de transportator și, la cerere, autorității competente de la locul de plecare, în termen de o lună de la completare și sunt păstrate de către transportator timp de cel puțin trei ani de la data efectuării controlului.

10. Documentele prevăzute la sbp. 8.1 se înapoiază autorității competente de la locul de plecare în termen de o lună de la încheierea călătoriei, cu excepția cazului în care au fost utilizate sistemele prevăzute la pct. 21.

Tabelul nr. 1 Planificare

[illegible]

7. Subsemnatul, organizator, declar prin prezenta că sunt responsabil pentru organizarea călătoriei menționate anterior și am luat măsurile corespunzătoare pentru a asigura bunăstarea animalelor pe toată durata călătoriei, în conformitate cu dispozițiile din Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului.
8. Semnătura organizatorului

Tabelul nr. 2

Locul de plecare

1. DEȚINĂTORUL de la locul de plecare - Numele și adresa		
2. Locul de plecare		
3. Data și ora primei încărcări a animalelor	4. Numărul de animale încărcate	5. Identificarea mijlocului de transport
6. Subsemnatul, deținătorul animalelor la locul de plecare, declar prin prezenta că am fost prezent la încărcarea animalelor. Din informațiile pe care le dețin, la data încărcării, animalele menționate anterior erau apte pentru transport. iar instalațiile și procedurile de manipulare a animalelor au fost conforme cu Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului la anexa nr. 5 din Normă privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe.		
7. Semnătura deținătorului de la locul de plecare		
8. CONTROALE SUPLIMENTARE LA PLECARÉ		
9. MEDICUL VETERINAR de la locul de plecare (numele și adresa)		
10. Subsemnatul, medic veterinar, declar prin prezenta că am verificat și aprobat încărcarea animalelor menționate anterior. Din informațiile pe care le dețin, la momentul plecării, animalele erau apte pentru transport, iar mijloacele de transport și practicile de transport au fost în conformitate cu anexa nr. 5 la Normă.		
11. Semnătura MEDICULUI VETERINAR		

Tabelul nr. 3

Locul de destinație

1. DEȚINĂTORUL de la locul de destinație/MEDICUL VETERINAR OFICIAL - Numele și adresa

2. Locul de destinație/Punctul de control		3. Data și ora verificării	
4. CONTROALE EFECTUATE		5. REZULTATUL CONTROALELOR	
		5.1. CONFORMITATE	5.2. REZERVE
4.1. Transportator Numărul autorizației		☐	☐
4.2. Conducător Numărul certificatului de competență profesională		☐	☐
4.3. Mijloc de transport Identificarea		☐	☐
4.4. Modul de repartizare a spațiului Spațiu mediu/animal în m ²		☐	☐
4.5. înregistrările din jurnalul de călătorie și limite ale duratei călătoriei		☐	☐
4.6. Animale (se specifică numărul din fiecare categorie)			
Numărul total de animale verificate	I Inapte	M Moarte	A Apte
6. Subsemnatul, deținătorul animalelor de la locul de destinație/medicul veterinar oficial, declar că am verificat acest lot de animale. Din informațiile pe care le dețin, la momentul controlului au fost înregistrate constatările menționate mai sus. Am luat cunoștință de faptul că autoritatea competentă să fie informate cât mai curând posibil cu privire la orice rezerve și ori de câte ori sunt descoperite animale moarte.			
7. Semnătura deținătorului de la locul de destinație/medicului veterinar oficial (cu ștampilă oficială)			

Tabelul nr. 4

Declarația transportatorului

SE COMPLETEAZĂ DE CĂTRE CONDUCĂTOR ÎN TIMPUL CĂLĂTORIEI ȘI SE PUNE LA DISPOZIȚIA AUTORITĂȚILOR COMPETENTE DE LA LOCUL DE PLECARĂ ÎN TERMEN DE O LUNĂ DE LA DATA SÔSIRII LA LOCUL DE DESTINAȚIE.						
Itinerarul real Puncte de repaus, transfer sau ieșire						
Locul și adresa	Sosire		Plecare		Durata oprim	Motive
	Data	Ora	Data	Ora		

Motive pentru diferențele între itinerarul real și cel preconizat, Alte observații						Data și ora sosirii la locul de destinație
Numărul și motivele rănilor animalelor și / sau deceselor din timpul călătoriei						
Numele s> semnături CONDUCĂTORULUI (CONDUCĂTORILOR)				Numele TRANSPORTATORULUI numărul autorizației		
Subsemnatul, transportator, certific prin prezenta că informațiile de mai sus sunt corecte și că am cunoștință de faptul că incidentele survenite în timpul călătoriei, care provoacă decesul animalelor, trebuie declarate autorităților competente de la locul de plecare. Data și locul Semnătura transportatorului						

Tabelul nr. 5

Formular de raportarea animalelor

1. Numele, funcția și adresa DECLARANTULUI	
2. Locul în care s-a constatat anomalia	3. Data și ora la care s-a constatat anomalia
4. TIPUL DE ANOMALIE în conformitate cu Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului	
4.1. Caracterul apt pentru transport ☐	4.6. Modul de repartizare a spațiului ☐
4.2. Mijlocul de transport ☐	4.7. Autorizația transportatorului ☐
4.3. Practici de transport ☐	4.8. Certificatul de competență profesională al conducătorului ☐
4.4. Limite privind durata călătoriei ☐	4.9. înregistrări din jurnalul de călătorie ☐
4.5. Dispoziții suplimentare pentru călătoriile de lungă durată ☐	4.10. Altele ☐
4.11. Observații:	
5. Declar prin prezenta că am verificat lotul de animale menționat anterior și am exprimat rezervele detaliate în prezentul raport privind respectarea dispozițiilor cu anexa nr. 5 la Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului.	
6. Data și ora declarației adresate autorității competente	7. Semnătura declarantului

Anexa nr. 3
la Norma sanitară veterinară
privind protecția și bunăstarea
animalelor în timpul transportului

FORMULARE
Tabelul nr. 1
Autorizația transportatorului

1. AUTORIZAȚIA TRANSPORTATORULUI nr.		
2. IDENTIFICAREA TRANSPORTATORULUI		TIP 1 NEVALID PENTRU CĂLĂTORII DE LUNGĂ DURATĂ
2.1. Denumirea societății		
2.2. Adresa		
2.3. Orașul	2.4. Cod poștal	2.3. Țară
2.6. Telefon	2.7. Fax	2.8. Email
3. AUTORIZAȚIA LIMITATĂ LA ANUMITE Categori de animale		Mijloace de transport
Precizații:		
Data expirării.....		
4. AUTORITATEA CARE EMITE AUTORIZAȚIA		
4.1 Numele și adresa autorității		
4.2. Telefon	4.3. Fax	4.4. Email
4.5. Data	4.6. Locul	4.7. Ștampila oficială
4.8. Numele și semnătura funcționarului		

Tabelul nr. 2
Autorizația transportatorului

1. AUTORIZAȚIA TRANSPORTATORULUI nr.		
2. IDENTIFICAREA TRANSPORTATORULUI		
2.1. Denumirea societății	TIP 2 VALID PENTRU TOATE CĂLĂTORULE, INCLUSIV CELE DE LUNGĂ DURATĂ	
2.2. Adresa		
2.3. Orașul	2.4. Cod poștal	2.5. Țară
2.6. Telefon	2.7. Fax	2.8. Email
3. SFERA DE APLICARE A AUTORIZAȚIEI limitată la anumite		
Categorii de animale	O	Mijloace de transport EJ
Precizații:		
Data expirării.....		
4. AUTORITATEA CARE EMITE AUTORIZAȚIA		
4.1. Numele și adresa autorității		
4.2. Telefon	4.3. Fax	4.4. Email
4.5. Data	4.6. Locul	4.7. Ștampila oficială
4.8. Numele și semnătura funcționarului		

Tabelul nr. 3
Certificatul de competență profesională pentru conducători auto și însoțitori

1. IDENTIFICAREA CONDUCĂTORULUI / ÎNSOȚITORULUI (>) 1.1. Nume		
1.2. Prenume		
1.3. Data nașterii	1.4. Locul și țara nașterii	1.5. Naționalitatea
2. NUMĂRUL CERTIFICATULUI		
2.1. Prezenta autorizație este valabilă până la data de		
3. AUTORITATEA CARE EMITE CERTIFICATUL 3.1. Numele și adresa autorității care emite certificatul		
3.2. Telefon	3.3. Fax	3.4. Email
3.5. Data 3.8. Numele și semnătura	3.6. Locul	3.7. Ștampila

Tabelul nr. 4

Certificatul de autorizare a mijloacelor de transport rutier pentru călătorii de lungă durată

1. NUMĂRUL AUTORIZAȚIEI	
1.2. Echipat cu Sistem de Navigație:	DA NU

2. Categorii de animale care pot fi transportate		
3. SUPRAFAȚA ÎN M ² /PUNTE		
4. Prezenta autorizație este valabilă până la data de		
5. AUTORITATEA CARE EMITE CERTIFICATUL 5.1. Numele și adresa autorității care emite certificatul		
5.2. Telefon	5.3. Fax	5.4. Email
5.5. Data 5.8. Numele și semnătura	5.6. Locul	5.7. Ștampila

Anexa nr. 4
la Norma sanitară veterinară
privind protecția și bunăstarea
animalelor în timpul transportului

FORMAREA

1. Conducătorii auto și însoțitorii prevăzuți la pct. 17 și la pct. 39 să fie absolviți cu cursurile de formare menționate la pct. 2 și să fie trecuți prin examenul aprobat de autoritatea competentă, care asigură faptul că examinatorii sunt independenți.

2. Cursurile de formare prevăzute la pct. 1 cuprind cel puțin aspectele tehnice și administrative ale legislației cu privire la protecția animalelor în timpul transportului și în special următoarele:

2.1 pct. 6,7,8 și 9 și anexele nr. 1 și nr. 2;

2.2 fiziologia animală și în special nevoile de adăpare, hrănire, comportamentul animalelor și conceptul de presiune;

2.3 aspectele practice de manipulare a animalelor;

2.4 impactul conducerii auto asupra bunăstării animalelor transportate și asupra calității cărnii;

2.5 îngrijirea de urgență a animalelor;

2.6 siguranța personalului care manipulează animalele.

Anexa nr.5
la Norma sanitară veterinară privind
protecția și bunăstarea animalelor
în timpul transportului

**NORMA SANITARĂ VETERINARĂ
PRIVIND CRITERIILE APLICABILE PUNCTELOR DE CONTROL PENTRU
TRANSPORTUL ANIMALELOR**

1. Punctele de control sunt locuri în care animalele se odihnesc timp de cel puțin 12 ore sau mai mult, în conformitate cu pct.59 sau pct.62 din Capitolul V a anexei nr. 1 la Normă.

2. Puncte de control prevăzute în pct. 1 să corespundă criteriilor prevăzute la Normă.

3. Autoritatea competentă autorizează și emite un număr de autorizare pentru fiecare punct de control. Autorizația v-a fi limitată la o anumită specie sau la anumite categorii de animale cu o anumită stare de sănătate.

4. Autoritatea competentă aprobă și face publică informația privind perioada de utilizare ca puncte de control și dubla utilizare a locațiilor autorizate conform pct. 3.

5. Autoritatea competentă elaborează lista punctelor de control în conformitate cu procedura prevăzută în anexa nr. 2.

6. Punctele de control se includ în listă doar după ce autoritatea competentă a verificat dacă acestea respectă cerințele relevante și le-a autorizat. În scopul autorizării, autoritatea competentă se asigură că punctele de control respectă toate cerințele anexei la Norma sanitară veterinară:

6.1 sunt amplasate într-o zonă care nu face obiectul unei interdicții sau al unor restricții în conformitate cu legislația;

6.2 sunt controlate de un medic veterinar oficial care asigură în special respectarea dispozițiilor prezentei Norme;

6.3 funcționează în conformitate cu toate normele privind sănătatea animală, circulația animalelor și protecția animalelor în momentul sacrificării;

6.4 fac obiectul unor inspecții regulate, de cel puțin două ori pe an, pentru a se constata dacă cerințele de autorizare sunt respectate în continuare.

7. În cazurile grave, în special din considerente de sănătate animală sau bunăstare a animalelor, autoritatea competentă trebuie să suspende utilizarea unui punct de control situat pe teritoriul său. Autoritatea competentă informează și celelalte țări cu privire la suspendare și motivele acesteia. Suspendarea utilizării punctului de control să fie ridicată doar după ce motivele ridicării sunt anunțate de autoritatea competentă celorlalte țări.

8. Puncte de control utilizate exclusiv pentru primirea, hrănirea și adăparea, odihna, cazarea, îngrijirea și expedierea animalelor care tranzitează prin acestea.

9. Fără a aduce atingere prevederilor la pct. 8 din anexa nr. 5, autoritatea competentă poate să autorizeze ca puncte de control toate spațiile centrelor de colectare, descrise în pct. 21 din Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018, cu condiția ca acestea să respecte prevederile pct. 10 la Normă și pct. 4 Capitolul I din anexa privind criteriile aplicabile punctelor de control pentru transportul animalelor pe toată durata funcționării ca puncte de control.

10. Într-un punct de control pot fi prezente în același timp numai animalele:

10.1 care au același statut sanitar certificat și

10.2 al căror statut sanitar este certificat:

10.2.1 în conformitate cu cerințele aplicabile categoriei de animale din specia respectivă, în conformitate cu prevederile din secțiunea 1-a Capitolul II din Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu ovine și caprine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 686/2018, cu excepția unor dispoziții contrare de sănătate animală, certificarea suplimentară să garanteze că animalele au rămas într-o singură exploatație timp de cel puțin douăzeci și unu de zile sau în exploatația de origine de la naștere, în cazul animalelor cu vârstă mai mică de douăzeci și unu de zile, înainte de a fi expediate de la această exploatație, direct sau cu tranzitarea unui singur centru de adunare autorizat și, în cazul ovinelor și al caprinelor, că acestea îndeplinesc cerințele pct. 6 din Secțiunea 1-a Capitolului II din Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu ovine și caprine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 686/2018;

10.2.2 în cazul bovinelor și porcinelor destinate exportului prevăzute la Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine;

10.2.3 care aparțin categoriei de animale pentru care a fost autorizat puncte de control;

11. Autoritatea competentă de la locul de plecare notifică circulația animalelor care trec prin punctele de control prin intermediul sistemului de schimb de informații (IMSOC)..

12. Proprietarul sau oricare altă persoană fizică sau juridică ce conduce un puncte de control este responsabil pentru respectarea cerințelor din anexă privind criteriile aplicabile punctelor de control pentru transportul animalelor și, în acest scop, este obligat:

12.1 să admită numai acele animale care au fost certificate sau identificate în conformitate cu legislația corespunzătoare, în mod special cu dispozițiile menționate la pct. 6 la Normă. În acest scop, acesta verifică sau dispune verificarea documentelor de sănătate sau a altor documente însoțitoare proprii speciilor sau categoriilor respective și, prin sondaj, mărcile de identificare a animalelor;

12.2 să se asigure că animalele primite în puncte de control sunt hrănite și adăpate corespunzător, în funcție de specie, și să dispună în acest scop de cantități adecvate de furaje și apă;

12.3 să aibă grijă de animalele care stau la puncte de control și, dacă este cazul, să ia toate măsurile necesare pentru garantarea bunăstării acestora și respectarea cerințelor de sănătate animală;

12.4 să apeleze, în caz de necesitate, la un medic veterinar:

12.4.1 pentru a oferi tratamentul adecvat animalelor care s-au îmbolnăvit sau care s-au rănit în timp ce se aflau sub responsabilitatea lui și

12.4.2 dacă este necesar, să recurgă la sacrificarea, uciderea animalelor respective, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 369/2015 privind protecția animalelor în momentul uciderii;

12.5 să folosească personal cu aptitudini, cunoștințe și capacități profesionale adecvate și care dispune de o formație specifică în domeniu, dobândită fie în cadrul unității respective, fie în urma unor cursuri de instruire, sau care beneficiază de experiență practică echivalentă pentru a proceda la manipularea și, dacă este necesar, la îngrijirea corespunzătoare a animalelor respective;

12.6 să ia măsurile necesare pentru a garanta că personalul care manipulează animale la puncte de control respectă dispozițiile relevante în materie de bunăstare animală;

12.7 să comunice autoritatea competentă, în termen de o zi lucrătoare de la plecarea unui lot, informațiile menționate în pct. 18 din Criteriile aplicabile punctelor de control, să țină o evidență sau o bază de date cu aceste informații, să le păstreze și să le mențină la dispoziția autorității competente timp de cel puțin trei ani;

12.8 să informeze autoritatea competentă cu prima ocazie despre neregulile constatate.

13. Înainte ca animalele să părăsească punctul de control, medicul veterinar oficial sau orice medic veterinar desemnat în acest sens de autoritatea competentă confirmă, în jurnalul de călătorie prevăzută în anexa nr. 2 din Normă, că animalele sunt apte să continue călătoria.

Anexa la
la Norma sanitară veterinară
privind criteriile aplicabile punctelor
de control pentru transportul animalelor

CRITERII APLICABILE PUNCTELOR DE CONTROL

Capitolul I MĂSURI SANITARE ȘI DE IGIENĂ

1. Este necesar ca fiecare punct de control:

1.1 să fie amplasat, proiectat, construit și utilizat astfel încât să asigure un nivel suficient de biosecuritate pentru a preveni răspândirea bolilor infecțioase grave la alte exploatații și între loturi consecutive de animale care trec prin punctul de control;

1.2 să fie construit, echipat și utilizat astfel încât să poată fi efectuate operațiunile de curățare și dezinfectare. Spălarea vehiculului se face la fața locului. Instalațiile în cauză să fie funcționale indiferent de condițiile meteorologice;

1.3 să fie curățat și dezinfectat înainte și după fiecare utilizare, în conformitate cu cerințele medicului veterinar oficial.

2. Personalul și echipamentul care intră în contact cu animalele adăpostite sunt în exclusivitate destinate spațiului respectiv, cu excepția cazului în care au fost supuse unei proceduri de curățare și dezinfectare după ce au intrat în contact cu animalele sau cu fecalele sau urina acestora. Persoana responsabilă pentru punctul de control asigură echipament și haine de protecție ce garantează biosecuritatea, care sunt păstrate exclusiv pentru a fi puse la dispoziția persoanelor care intră în punctul de control, precum și echipamentul adecvat pentru curățarea și dezinfectarea articolelor menționate anterior.

3. Materialul de așternut este îndepărtat atunci când un lot de animale este mutat dintr-o incintă și, după operațiunile de curățare și dezinfectare prevăzute la pct. 1.3, este înlocuit cu materiale curate.

4. Așternutul animalelor, fecalele și urina se colectează de la punctul de control doar după ce au fost supuse unui tratament corespunzător pentru a se evita răspândirea bolilor animale.

5. Se respectă pauzele sanitare adecvate între două loturi consecutive de animale și, după caz, acestea se adaptează în funcție de proveniența transporturilor: regiuni, zone sau compartimente similare. În special, punctele de control să rămână golite complet de animale pentru cel puțin 24 ore după o utilizare de maximum 6 zile și după efectuarea operațiunilor de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea unui nou lot.

6. Înainte de a accepta animalele, punctele de control trebuie:

6.1 să fie început operațiunile de curățare și dezinfectare în termen de 24 ore de la plecarea tuturor animalelor adăpostite anterior, în conformitate cu dispozițiile pct.10 la Normă;

6.2 să fie complet golite de animale, până când medicul veterinar oficial constată încheierea operațiunilor de curățare și dezinfectare.

Capitolul II

CONSTRUCȚIE ȘI INSTALAȚII

7. Pe lângă dispozițiile Capitolelor II și III din anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, fiecare punct de control să dețină echipamente și instalații disponibile pentru încărcarea și descărcarea animalelor din mijloacele de transport. În special, echipamentele și instalațiile în cauză să aibă o podea nealunecoasă și, atunci când este necesar, să dispună de protecție laterală. Podurile, rampele și gangurile să aibă parapete, balustrade sau alte mijloace de protecție care să prevină căderea animalelor. Rampele de încărcare și descărcare ar trebui să aibă cea mai mică înclinație posibilă. Pasajele de trecere să aibă o pardoseală care să minimizeze riscul de alunecare și să fie construite astfel încât să minimizeze riscul rănirii animalelor. Să se asigure în special că, între podeaua vehiculului și rampă sau între rampă și podeaua zonei de descărcare, nu există un spațiu sau o treaptă mare care să determine animalele să sară, să alunece sau să se împiedice.

8. Toate instalațiile de la puncte de control utilizate pentru adăpostirea animalelor trebuie:

8.1 să fie dotate cu podele care să minimizeze riscul alunecării și care să nu rănească animalele;

8.2 să fie dotate cu acoperișuri și protecție laterală adecvată pentru a proteja animalele de intemperii;

8.3 să dispună de instalații adecvate pentru păstrarea, inspecția, examinarea dacă este necesar, furajarea, adăparea animalelor și depozitarea furajelor;

8.4 să țină seama de capacitatea unității, să dispună de un sistem de ventilație și canalizare adecvat speciilor de animale adăpostite;

8.5 să dispună de iluminare naturală sau artificială la o intensitate care să permită în orice moment inspecția animalelor. Dacă este necesar, se recurge și la o sursă suplimentară de lumină corespunzătoare;

8.6 să dispună de echipament pentru priponirea animalelor care necesită acest lucru. Pripoanele să fie utilizate astfel încât să nu provoace nici o durere animalelor, să le permită să se hrănească, să se adape și să se întindă fără nici o dificultate;

8.7 să dispună, în funcție de specie, de suficient spațiu care să le permită animalelor să se întindă simultan și să ajungă cu ușurință la instalațiile de adăpare și alimentare;

8.8 să dispună de suficient material de așternut. Materialul de așternut să fie așezat în fiecare incintă în funcție de nevoile fiecărei specii sau categorii de animale adăpostite;

8.9 să fie construite și întreținute astfel încât să se evite riscul ca animalele să intre în contact cu un obiect ascuțit sau periculos, sau cu o suprafață deteriorată care ar putea să le rănească.

9. Puncte de control să fie dotate cu instalații adecvate pentru a adăposti separat animalele bolnave, rănite sau care au nevoie de îngrijire individuală.

10. Puncte de control să fie dotate cu instalații adecvate pentru toate persoanele care frecventează și folosesc incintele.

11. Puncte de control să dispună de un sistem adecvat pentru depozitarea și evacuarea deșeurilor și pentru păstrarea cadavrelor animalelor până în momentul ridicării și distrugerii lor.

Capitolul III FUNȚIONARE

12. Animalele să fie descărcate cât mai repede posibil după sosirea lor. Dacă, totuși, o întârziere este inevitabilă, atunci, ținând cont de condițiile atmosferice și de perioadele de așteptare, animalelor să li se asigure cele mai bune condiții de trai posibile.

13. În timpul descărcării și încărcării, de avut grijă ca animalele să nu fie speriate, surescitate sau maltratate și să se asigure că nu sunt răsturnate. Animalele să nu fie ridicate sau trase de cap, coarne, urechi, picioare, coadă sau blană, nici manevrate astfel încât să li se provoace dureri sau suferințe inutile. Dacă este necesar, ele să fie ghidate individual.

14. În scopul deplasării animalelor de la un capăt la celălalt al incintelor:

14.1 trebuie amenajate pasaje mobile pentru a exploata tendințele gregare ale animalelor;

14.2 trebuie ca instrumentele destinate ghidării animalelor să fie utilizate exclusiv în acest scop. Să se evite, pe cât posibil, utilizarea instrumentelor care administrează șocuri electrice și, în orice caz, aceste instrumente folosite exclusiv pentru bovinele și porcinele adulte care refuză să se miște, cu condiția ca șocurile să nu dureze mai mult de două secunde și să fie administrate la intervale corespunzătoare, iar animalele să aibă loc destul pentru a se mișca. Astfel de șocuri se pot aplica doar pe mușchii membrelor posterioare ale animalelor;

14.3 trebuie ca animalele să nu fie lovite și să nu se exercite nici o presiune asupra părților sensibile ale corpului lor. În special, să nu fie strivită, răsucită sau ruptă coada și nici atinși ochii. Animalele să nu fie lovite cu pumnul sau cu picioarele;

14.4 trebuie ca persoanele care manevrează animale la puncte de control să nu aibă sau să utilizeze țepușe sau alte instrumente ascuțite. Instrumente care servesc la ghidarea animalelor pot fi utilizate doar dacă nu prezintă riscul de a răni sau provoca suferințe inutile atunci când intră în contact cu corpul animalului.

15. Animalele care sosesc după ce au fost supuse unor temperaturi ridicate într-o climă umedă să fie răcorite cât mai repede posibil prin mijloace adecvate.

16. Furajarea și adăparea animalelor să se facă astfel încât să se asigure că fiecare animal adăpostit la puncte de control să dispună cel puțin de apă curată și de furaje adecvate, în cantități suficiente pentru satisfacerea nevoilor sale fizice, atât în timpul șederii, cât și pe durata prevăzută pentru călătoria până la punctul următor unde este furajat. Puncte de control nu pot să primească animale cu nevoi speciale de furajare, cum ar fi vițeii tineri care au nevoie de alimentație lichidă, decât dacă dispun de echipament și personal calificat pentru satisfacerea nevoilor respective.

17. Starea generală și starea de sănătate a animalelor să fie examinate de către un angajat al punctelor de control la sosirea acestora și cel puțin o dată la fiecare 12 ore în timpul șederii lor în puncte de control.

18. Registrul menționat în pct. 12.7 la Normă să conțină următoarele informații:

18.1 data și ora terminării descărcării și începerii reîncărcării fiecărui lot;

18.2 data și durata depopulării din motive de sănătate prevăzute în Capitolul I pct. 4;

18.3 numărul (numerele) certificatelor de sănătate animală referitoare la fiecare lot;

18.4 orice observație necesară privind starea de sănătate sau starea generală a animalelor și, în special:

18.4.1 caracteristicile și numărul de animale descoperite moarte în momentul descărcării la puncte de control sau care au murit în timpul șederii în respectivul punct;

18.4.2 caracteristicile și numărul de animale descoperite a fi grav rănite în momentul descărcării, în timpul șederii, sau considerate ca fiind inapte să-și continue călătoria;

18.5 numele și adresele transportatorului și ale șoferilor, precum și numerele de înregistrare ale autovehiculelor.

Anexa nr. 6
la Norma sanitară veterinară privind
protecția și bunăstarea animalelor
în timpul transportului

NORMELE
PENTRU EFECTUAREA CONTROALELOR OFICIALE PRIVIND
VERIFICĂRII RESPECTAREA CERINȚELOR DE BUNĂSTAREA
ANIMALELOR PENTRU TRANSPORTUL CU NAVE DESTINATE
TRANSPORTULUI DE ANIMALE VII

1. În cazul în care animalele sunt transportate către alte țări și o parte a călătoriei implică utilizarea de nave destinate transportului de animale vii, autoritatea competentă de la locul de plecare trebuie să verifice dacă planurile de urgență pentru situații de urgență îndeplinesc cerințele prevăzute la pct. 32.2.4 din prezenta Normă.

2. Pentru a lua decizii în cunoștință de cauză atunci când inspectează navele destinate transportului de animale vii în timpul încărcării și descărcării, în sensul pct. 48-51 din Norma sanitară veterinară, autoritatea competentă trebuie să ia în considerare rezultatele relevante ale inspecțiilor în cadrul controlului statului portului, disponibile publicului.

3. Autoritatea competentă trebuie să se asigure că inspecțiile privind încărcarea navelor destinate transportului de animale vii, prevăzute la pct. 50 și 51 din Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, și controalele oficiale la punctele de ieșire din porturile maritime, , sunt efectuate de o echipă de inspectori.

4. O echipă de inspectori include cel puțin:

4.1 un medic veterinar oficial; precum și

4.2 un expert în domeniul maritim autorizat de autoritățile maritime.

5. Expertul în domeniul maritim menționat la sbp. 4.2 trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele cerințe:

5.1 să aibă calificări corespunzătoare dobândite în cadrul unei instituții din domeniul maritim sau nautic și experiență adecvată pe mare în calitate de ofițer de navă care deține un certificat de competență STCW II/2 sau III/2 prevăzut în Regulamentul-cadru cu privire la respectarea obligațiilor statului port, valabil fără limitări cu privire la zona de operare, la puterea de propulsie sau la tonaj;

5.2 să fi promovat un examen pentru arhitect naval, inginer mecanic sau inginer în domeniul maritim care să fie recunoscut de autoritatea maritimă competentă și să aibă o experiență de cel puțin cinci ani în funcția respectivă; sau

5.3 să aibă o diplomă universitară relevantă sau o diplomă echivalentă eliberată de o instituție de învățământ superior, într-un domeniu tehnic sau științific.

6. În cazul în care animalele sunt prezentate pentru încărcare și descărcare pe navele destinate transportului de animale vii la punctele de ieșire, organizatorul trebuie să furnizeze autorității competente de la punctele de ieșire următoarele documente cu cel

puțin cinci zile lucrătoare înainte de data inspecției navelor destinate transportului de animale vii prevăzute la pct. 50 și 51 sau de data controalelor oficiale:

6.1 o copie a autorizației de transportator pentru tronsonul maritim al călătoriei, astfel cum se prevede la pct. 29 din Norma sanitară veterinară;

6.2 pentru călătoriile de lungă durată, o copie a autorizației de transportator și planurile de urgență pentru situații de urgență pe tronsonul maritim al călătoriei, prevăzute la pct. 32 - 34 din prezenta Normă.

7. Autoritatea competentă de la punctele de ieșire din porturile maritime trebuie:

7.1 să verifice dacă planurile de urgență pentru situații de urgență prevăzute la pct. 31.2.4 din Norma sanitară veterinară, îndeplinesc cerințele prevăzute la pct. 32 din Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului; precum și

7.2 să verifice, prin intermediul unei inspecții fizice, dacă distribuția animalelor în țarcuri îndeplinește cerințele privind spațiul prevăzute în Capitolul VII din anexa nr. 1 la prezenta Normă.

8. Atunci când efectuează inspecții și controale oficiale în conformitate cu pct. 3 din Norma sanitară veterinară, autoritatea competentă din portul maritim în care sunt descărcate și încărcate animalele, în conformitate cu pct. 50 și 51 din prezenta Normă, trebuie să facă fotografii sau înregistrări video cu privire la următoarele:

8.1 orice elemente de construcție sau echipamente prevăzute în Capitolul IV secțiunea 1 din anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară, care nu sunt conforme cu secțiunea respectivă; și

8.2 orice alt element care prezintă deficiențe, nu este conform cu dispozițiile relevante sau ar putea afecta în mod negativ bunăstarea animalelor.

9. Fotografiile sau înregistrările video realizate în timpul inspecțiilor și controalelor oficiale prevăzute la pct. 8 se anexează la dosarele de inspecție și se păstrează de către autoritatea competentă pe durata perioadei de valabilitate a certificatului de autorizare a navei destinate transportului de animale vii.

NOTA DE FUNDAMENTARE
pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și
bunăstarea animalelor în timpul transportului

1.Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului

Subdiviziunea: Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală.

Persoana responsabilă și datele de contact: Tatiana Antohiev

tel. 022 204 531, e-mail: tatiana.antohiev@maia.gov.md

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului.

Proiectul dat vine întru executarea acțiunii nr.162 din Planul de Acțiuni a Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.887/2023 și acțiunii nr.105, din Capitolul 12 al Planului Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023.

Concomitent, proiectul dat este elaborat în temeiul art. 22 alin (4) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 13-20 art. 10).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

Modificările principale între ele sunt următoarele:

În versiunea din 2019, Regulamentul a fost actualizat prin includerea modificărilor aduse de Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului, care adaugă noi cerințe pentru punctele de control și alte aspecte legate de inspecții. Aceste modificări nu erau prezente în versiunea originală din 2005 (CELEX: 02005R0001-201912) (CELEX: 32005R0001_RO_TXT).

Definițiile din articolul 2 au fost ajustate pentru a reflecta cerințele noului regulament. De exemplu, termenul „punct de control la frontieră” a fost actualizat pentru a include noțiuni din Regulamentul 2017/625 (CELEX: 02005R0001-201912).

Versiunea din 2019 conține rectificări publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, care au fost făcute pentru a corecta greșeli sau a clarifica anumite părți din textul original, cum ar fi corecturile din mai și septembrie 2017 (CELEX: 02005R0001-201912).

În versiunea din 2019, documentul include adnotări suplimentare care facilitează accesul la modificările legislative anterioare și legile conexe prin link-uri directe integrate (CELEX: 02005R0001-201912).

Articolul 3 a fost modificat pentru a include mai multe cerințe în legătură cu autorizarea punctelor de control, clarificând că acestea trebuie să fie verificate și controlate de un medic veterinar oficial. (f) „autoritatea competentă” înseamnă autoritățile

competente astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 3 din Regulamentul C1 (UE) 2017/625; (p) „medic veterinar oficial” înseamnă un medic veterinar oficial astfel cum este definit la articolul 3 pct. 32 din Regulamentul C1 (UE) 2017/625.

Articolul 6 include acum detalii suplimentare despre punctele de control și cerințele pentru animalele care tranzitează aceste locații. A fost adăugat faptul că medicul veterinar oficial trebuie să confirme în jurnalul de călătorie că animalele sunt apte pentru a continua călătoria (CELEX_32005R0001_RO_TXT).

Modificări la definițiile și procedurile privind punctele de control: Noțiunea de „puncte de așteptare” a fost înlocuită cu „puncte de control” pentru a reflecta mai bine funcția lor în lanțul de transport și inspecție a animalelor (CELEX_32005R0001_RO_TXT).

Reguli de curățare și igienizare: A fost clarificat că vehiculele utilizate pentru transportul animalelor trebuie curățate și dezinfectate după fiecare transport, folosind dezinfectanți autorizați de autoritatea competentă.

Introducerea obligației ca transportatorii să notifice autoritățile competente despre orice modificare a informațiilor privind transportul.

Autoritățile sunt acum obligate să suspende utilizarea unui punct de control în cazurile grave de sănătate sau bunăstare a animalelor și să notifice Comisia.

Modificări privind sancțiunile și inspecțiile:

Articolul 6a a fost modificat pentru a clarifica procedurile prin care Consiliul poate adapta regulamentul la progresul tehnologic.

Cerințele de inspecție la punctele de control au fost întărite, cerând inspecții regulate de cel puțin două ori pe an.

Articolul 25 și următoarele stipulează sancțiuni mai clare și măsuri de aplicare mai stricte pentru încălcarea dispozițiilor privind transportul animalelor.

Secțiunea A din Anexa I a fost actualizată pentru a specifica că punctele de control trebuie să fie curățate și dezinfectate după fiecare utilizare, pentru a preveni răspândirea bolilor infecțioase.

În anexa IV, se specifică că șoferii și însoțitorii trebuie să participe la cursuri de formare cuprinzătoare, inclusiv aspecte tehnice și administrative referitoare la legislația europeană privind protecția animalelor în timpul transportului.

Cadrul legal în Republica Moldova prevede o serie de norme și reglementări privind protecția animalelor în timpul transportului. Cu toate acestea, aplicarea acestor norme în practică se confruntă cu o serie de provocări:

- Mulți transportatori, proprietari de animale și chiar funcționari nu sunt suficient de informați cu privire la cerințele legale în domeniu.

- Mijloacele de transport utilizate pentru transportul animalelor nu întotdeauna corespund standardelor de bunăstare animală. Adesea, vehiculele sunt supraîncărcate, iar condițiile de igienă și ventilație sunt precare.

- Controlul respectării normelor de transport este insuficient, iar sancțiunile aplicate în caz de încălcare sunt considerate a fi prea mici.

- Multe animale sunt transportate pe distanțe lungi, ceea ce crește riscul de stres și de apariție a unor probleme de sănătate.

Probleme principale:

- a) stres și suferință inutile pentru animale;
- b) risc crescut de boli și răni;
- c) moartea animalelor.

Consecințe:

- Transportul poate fi o sursă majoră de stres pentru animale, ceea ce poate duce la scăderea imunității și la o mai mare susceptibilitate la boli.

- Animalele pot suferi leziuni în timpul transportului, în special în cazul unei manipulări necorespunzătoare sau a unor condiții de transport inadecvate.

- Lipsa apei și a hranei adecvate în timpul transportului poate duce la deshidratare și la alte probleme de sănătate.

- În unele cazuri, animalele sunt transportate în condiții care le provoacă suferințe inutile, ceea ce reprezintă o încălcare a principiilor etice.

- Problemele de sănătate ale animalelor pot duce la pierderi economice semnificative pentru fermieri și pentru întreaga industrie.

- Unele boli ale animalelor pot fi transmise la oameni, ceea ce reprezintă un risc pentru sănătatea publică.

"SRL AWM Company activează pe piața importului de animale vii în Republica Moldova de 5 ani. În anul 2023 compania a importat 70 de animale din R. Ucraina- ce constituie 100%, iar înregistrate au fost 68 de capete de animale. Compania a constatat că, în ciuda eforturilor de a asigura condiții optime de transport, aproximativ 1,5% dintre animale au suferit în timpul transporturilor pe distanțe lungi, în principal din cauza nerespectării unor cerințe specifice acestui tip de transport. Aceste incidente au evidențiat necesitatea unor măsuri suplimentare pentru a reduce la minimum stresul, riscul de îmbolnăvire și mortalitatea animalelor în timpul transportului."

SRL „VIGI” din motivul nerespectării unor cerințe specifice acestui tip de transport compania este insolubilă pentru anul 2023. În perioada 2022-2023 la SC „GEOM-PRIM", se înregistrează o scădere semnificativă a veniturilor din vânzări cu peste 30%. În perioada 2022 venit din vânzări (MDL) 2022 55,20 000. Profit net (MDL) -96,03 000. Iar în perioada 2023 venit din vânzări (MDL) 2023 38,54 000. Profit net (MDL) -89,38 000lei. Analizând datele financiare din anii 2022 și 2023, observăm următoarele tendințe: Veniturile din vânzări au scăzut cu peste 30% în 2023 comparativ cu anul precedent. Această diminuare semnificativă indică o contracție a activității companiei, posibil cauzată de o scădere a cererii pe piața transporturilor rutiere, creșterea concurenței sau alte factori externi. Volumul vânzărilor a scăzut cu peste 30% în 2023, ceea ce confirmă tendința descendentă observată la nivelul veniturilor.

Costuri: Costurile de producție au scăzut cu peste 34% în 2023. Această scădere poate fi explicată prin reducerea activității, optimizarea proceselor sau negocierea unor condiții mai avantajoase cu furnizorii.

Creșterea pierderilor din motivul nerespectării unor cerințe specifice acestui tip de transport: În ciuda scăderii veniturilor, pierderile nete ale companiei au scăzut ușor. Acest lucru poate indica faptul că compania ia anumite măsuri pentru a reduce costurile, dar acestea nu au adus încă rezultatul dorit.

Reducerea personalului: Numărul de angajați a scăzut cu 50%. Acest lucru se poate datora optimizării costurilor cu personalul în fața veniturilor în scădere.

Lista instituțiilor interesate în special agenții economici, care activează în domeniul respectiv, inclusiv numărul acestora:

1. SRL AWM Company
2. SRL „Agronatura”
3. SRL „VIGI”
4. SRL „Strapit”
5. GȚ „Stăvilă Nicolae”
6. GȚ „Malanețchi Iurie”
7. SRL „Poiana Craiului”
8. G.Ț „Lesnic Valeriu”
9. GȚ „Bordeniuc Iurie”
10. G.Ț „Moșneaga Pavel”
11. GȚ „Spînu Valentina”
12. GȚ „Sabia Efimia Dmitrii”
13. SC „GEOM-PRIM” SRL
14. GȚ „At-Prolin”
15. Grabovski Florentin
16. ICS „Pukoven” SRL
17. ÎCS „Funny Pig”
18. SRL „Garant-Agro”
19. SRL GC COMPANI
20. S.R.L ARMAN-PLANT
21. Î.I. „Secrieru Aliona”
22. SRL „Orient-Agro Ferm”
23. SRL „Golden Lion”
24. ICS „MOL-ANIMEX” SRL
25. SRL „Garma Grup”
26. SRL „Bio-Energi- Farm”
27. SRL „Tehnostel-Car”

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele principale al proiectului sunt:

- Ameliorarea condițiilor de transport;
- Prevenirea suferinței și a mortalității animalelor;
- Asigurarea respectării normelor sanitar-veterinare;
- Armonizarea legislației naționale cu cea europeană;
- Consolidarea imaginii Republicii Moldova ca furnizor de produse animale sigure și de calitate.

Asigurarea respectării drepturilor animalelor. Toate animalele au dreptul la o viață fără suferințe inutile. Transportul trebuie să se desfășoare în condiții care să minimizeze stresul, durerea și leziunile.

Prevenirea răspândirii bolilor: Condițiile de transport neadecvate pot favoriza răspândirea bolilor infecțioase atât între animale, cât și la oameni. Prin asigurarea unor condiții sanitare corespunzătoare, se reduce riscul de apariție a focarelor de boală.

Protecția sănătății publice: Sănătatea animalelor este strâns legată de sănătatea publică. Prin asigurarea bunăstării animalelor în timpul transportului, se contribuie la prevenirea apariției și răspândirii bolilor zoonoze.

Îmbunătățirea imaginii sectorului zootehnic: Respectarea normelor de bunăstare animală în timpul transportului contribuie la creșterea încrederii consumatorilor în produsele de origine animală și la îmbunătățirea imaginii sectorului zootehnic.

Alinierea la standardele europene: Moldova, ca țară care aspiră la integrarea europeană, trebuie să-și armonizeze legislația cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției animalelor.

În esență, obiectivul principal este de a asigura ca animalele transportate să fie tratate cu umanitate și să ajungă la destinație în condiții bune de sănătate.

De asemenea, respectarea anumitor reguli care sunt aplicate în punctele de așteptare, stabilite în Proiectul Hotărârea Guvernului este opțiunea care va oferi cel mai bun echilibru între obiectivele de sănătate animală, bunăstarea animalelor și dezvoltarea economică în țară.

Implementarea cu succes a proiectului dat va necesita o colaborare strânsă între toate părțile interesate, inclusiv operatorii din sectorul privat, autoritatea competentă și organe de cercetare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actul respectiv sunt:

- Normele din această hotărâre sunt aliniate la standardele internaționale privind bunăstarea animalelor. O abatere de la aceste standarde ar putea avea repercusiuni asupra comerțului cu animale și produsele de origine animală.

- Scopul principal al acestei hotărâri este de a proteja bunăstarea animalelor. Orice relaxare a normelor ar putea duce la suferința animalelor și la încălcarea principiilor etice.

- Respectarea normelor de transport este esențială pentru a preveni răspândirea bolilor infecțioase și pentru a asigura siguranța alimentelor de origine animală.

Pentru a asigura o implementare eficientă a măsurilor de protecție și bunăstare a animalelor în timpul transportului în Republica Moldova, este necesară o abordare multidisciplinară și colaborarea dintre diverse instituții, câteva soluții de implementare concrete:

- Legislația națională trebuie să fie aliniată constant la cele mai recente standarde europene și internaționale în domeniul bunăstării animalelor.

- Creșterea numărului de inspecții și verificări ale vehiculelor și a condițiilor de transport, atât la încărcare, cât și în timpul transportului.

- Aplicarea de sancțiuni mai dure pentru încălcările normelor, inclusiv amenzi substanțiale și retragerea licențelor de transport.
- Implementarea unui sistem electronic de raportare a încălcărilor și a datelor privind transportul animalelor, pentru a facilita monitorizarea și analiza.
- Asigurarea unui număr suficient de veterinari în punctele de control și pe traseele de transport.
- Organizarea de campanii de informare pentru a crește gradul de conștientizare a publicului, a transportatorilor și a proprietarilor de animale cu privire la importanța bunăstării animalelor.
- Oferirea de cursuri de formare pentru șoferi, transportatori și personal veterinar, cu accent pe manipulare corectă a animalelor, semnele de stres și boli, precum și pe legislația în vigoare.
- Implicarea activă a organizațiilor neguvernamentale în promovarea bunăstării animalelor și în monitorizarea respectării normelor.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

A avut un impact semnificativ asupra sectorului public din mai multe puncte de vedere:

Impactul asupra bunăstării animalelor:

A contribuit la îmbunătățirea semnificativă a bunăstării animalelor în timpul transportului.

Acest lucru se datorează mai multor factori, printre care:

Cerințele mai stricte privind spațiul minim necesar pe vehiculele de transport.

Interzicerea transportului animalelor gestante, femelelor care alăptează și a puilor foarte tineri.

Obligația de a oferi animalelor odihnă regulată în timpul transporturilor lungi.

Îmbunătățirea formării personalului implicat în transportul animalelor.

Aceste impacturi pot pune presiune pe sănătatea și bunăstării animalelor și pot necesita o gestionare atentă din partea sectorului public.

Sectorul public poate contribui la securitatea alimentară prin furnizarea de proteine la prețuri accesibile.

Și poate sprijini această pentru a se asigura că produsele de origine animală sunt disponibile pentru cei care au nevoie de ele.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În Republica Moldova pe perioada anilor 2020-2023 sunt autorizate agenți economici:

- crescători de bovine- 244;
- crescători de ovine/caprine – 245;
- crescători de porcine – 110;
- crescători de cabaline – 9;
- crescători de iepuri – 21;

Este dificil de a estima cu exactitate costurile totale pe care o să suporte agenții economice și cum o să reflecte noile reglementări asupra lor, deoarece acestea depind de o serie de factori, printre care:

Conform pct. 6.14 Asigurarea instruirilor continue a personalului ANSA din Planului de acțiuni al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor pentru anul 2024, este preconizat pentru instruiți interni și externi în suma de 453,75 mii lei, cu termen de inițiere 01.01.2024 și termen de realizare/ raportare 31.12.2024.

Numărul de transporturi de animale vii: Cu cât numărul de transporturi este mai mare, cu atât costurile administrative și de control vor fi mai mari.

Distanța medie de transport: Transporturile pe distanțe lungi generează costuri mai mari, deoarece animalele trebuie să fie hrănite, adăpate și odihnite mai des.

Tipul de animale transportate: Unele specii de animale necesită condiții de transport mai stricte, ceea ce poate duce la creșterea costurilor.

Argumentarea costurilor. Operatorii argumentează că beneficiile pentru bunăstarea animalelor depășesc costurile.

Din datele furnizate, putem identifica următoarele costuri directe asociate cu exportul a 10 tone de animale vii:

Certificare:

Certificatul de dezinfecție: 88 lei

Certificarea lotului de animale: În funcție de numărul și tipul animalelor, costul poate varia semnificativ. Pentru simplitate, să presupunem că exportăm 10 bovine (251 lei).

Transport:

Consumul de combustibil: 1200 litri/zi (număr de zile de transport) 20.30 lei/100 km

Alte costuri asociate transportului: taxe de drum, asigurări, șoferi etc.

Alte taxe și controale:

Supraveghere: 300 lei

Raport de evaluare: 500 lei

Alte taxe: în funcție de specificul transportului (de exemplu, taxe vamale, taxe veterinare suplimentare în țara de destinație).

Calcul estimativ al costurilor totale

Costuri fixe:

Certificare inițială: $88 + 251 = 339$ lei

Alte taxe fixe: $300 + 500 = 800$ lei

Costuri variabile:

Combustibil: depinde de distanță și durată a transportului

Alte costuri variabile: taxe de drum, asigurări, șoferi

Cost total estimat: $339 + 800 + \text{costuri variabile}$

Impact asupra bugetelor

Producători: Costurile directe vor reduce profitabilitatea producătorilor, în special a celor mici și mijlocii.

Stat: Veniturile din taxe vor alimenta bugetul de stat, însă costurile administrative pentru gestionarea acestor procese trebuie, de asemenea, luate în considerare.

Consumatori: Indirect, aceste costuri pot fi transferate către consumatori prin prețuri mai mari ale produselor de origine animală.

Factori care influențează costurile

Distanța: Cu cât distanța este mai mare, cu atât costurile de transport sunt mai mari.

Numărul de animale: Costurile de certificare cresc odată cu numărul de animale transportate.

Tipul de animale: Costurile de transport și certificare pot varia în funcție de specie (de exemplu, bovinele necesită condiții de transport specifice).

Costurile suplimentare pentru implementarea acestui proiect sunt distribuite între formarea personalului, achiziționarea de echipamente moderne și implementarea unui sistem de monitorizare a transporturilor. Estimările bazate pe datele din 2021-2023, furnizate de Biroul Național de Statistică și ANSA, indică următoarele costuri:

Cost estimat (MDL)

Formare profesională pentru inspectori - 200.000 MDL / anual

Sisteme de monitorizare digitală - 300.000 MDL (investiție inițială)

Echipamente suplimentare pentru inspecții - 150.000 MDL / anual

Creșterea personalului cu 10% - 500.000 MDL / anual

Total costuri estimate (anual)-1.150.000 MDL

În procente, costurile suplimentare ar putea reprezenta aproximativ 15-20% bugetul existent al ANSA pentru activitățile legate de transportul animalelor. Aceste investiții sunt necesare pentru a asigura respectarea cerințelor tehnice și a standardelor europene.

Autorizarea sanitar veterinară pentru mijloacele de transport conform anexei nr.1 din Legea nr. 160/2011, este eliberată agenților economici care sunt înregistrați cu activității de întreprinzător în Republica Moldova. Autorizarea sanitar veterinară pentru mijloacele de transport, este un document oficial emis de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, prin care se confirmă că mijloacele de transport utilizate pentru transportul animalelor vii și a produselor supuse controlului sanitar-veterinar respectă cerințele impuse în acest sens. Autorizație sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport pe un an constituie 150 de lei. Prin obținerea acestei autorizări, mijloacele de transport sunt considerate ca fiind conforme prin respectarea normelor și reglementărilor sanitar veterinare.

Concluzii:

Costurile asociate cu certificarea și transportul animalelor vii au un impact semnificativ asupra bugetelor producătorilor. O evaluare detaliată a acestor costuri este esențială pentru a identifica măsuri de reducere a poverii financiare asupra producătorilor, fără a compromite bunăstarea animalelor și siguranța alimentară.

Ei susțin că implementarea a proiectului dat va duce la o reducere semnificativă a suferinței animalelor în timpul transportului.

De asemenea argumentez că costurile sunt prea mari și nu sunt justificate de beneficiile pentru bunăstarea animalelor.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Cu date pe care le obținem putem estima că costurile unei ferme se pot repartiza astfel:

Costuri inițiale: 58-63% din investiția totală

Costuri de producție: 60-78% din costurile totale anuale

Costuri de marketing și vânzare: 25-30% din costurile totale anuale

Costuri administrative: 25-31% din costurile totale anuale.

4.4. Impactul social

Prezentul proiect a contribuit la o îmbunătățire semnificativă a bunăstării animalelor în timpul transportului.

Acest lucru a fost salutat de organizațiile pentru protecția animalelor și de mulți consumatori.

De asemenea, poate crea locuri de muncă și poate contribui la economia locală. Sectorul public poate sprijini această industrie prin programe de dezvoltare și investiții. Industria acvaculturii poate genera venituri pentru comunitățile locale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Colectarea și utilizarea datelor cu caracter personal se vor utiliza pentru înregistrarea unităților de transport pentru animale vii.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Este dificil de a evalua cu exactitate impactul asupra echității și egalității de gen, deoarece impactul poate fi mai pronunțat pentru unitățile mai mici, adesea conduse de femei, care pot avea resurse financiare și umane limitate pentru a se conforma noilor norme.

4.5. Impactul asupra mediului

Impact semnificativ asupra mediului, cu consecințe atât pozitive, cât și negative.

Impactul pozitiv:

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră: Transportul animalelor pe distanțe lungi poate contribui semnificativ la emisiile de gaze cu efect de seră. Proiectul, prin limitarea duratei maxime a transporturilor și prin introducerea unor cerințe mai stricte privind spațiul minim necesar pe vehiculele de transport, poate contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Îmbunătățirea calității aerului: Transportul animalelor poate duce la poluarea aerului cu amoniac, gaze cu efect de seră și particule fine, prin reducerea stresului animalelor în timpul transportului și prin îmbunătățirea condițiilor de transport, poate contribui la îmbunătățirea calității aerului.

Reducerea riscului de contaminare a solului și a apei: Deșeurile animale din timpul transportului pot contamina solul și apa. Prin introducerea unor cerințe mai stricte privind curățarea vehiculelor de transport și prin interzicerea transportului animalelor bolnave sau rănite, poate contribui la reducerea riscului de contaminare a solului și a apei.

Impactul negativ:

Creșterea consumului de combustibil: Cerințele mai stricte privind spațiul minim necesar pe vehiculele de transport pot duce la o creștere a consumului de combustibil, ceea ce poate avea un impact negativ asupra mediului.

Generarea de deșeuri: Transportul animalelor generează o cantitate semnificativă de deșeuri, cum ar fi resturi de furaje, litiere și cadavre de animale. Prin creșterea duratei maxime a transporturilor, poate duce la o creștere a cantității de deșeuri generate.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi nu au fost necesare de a se fi analizat.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Concomitent, proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, transpune:

- Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97, CELEX: 32005R0001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 3 din 5 ianuarie 2005, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017;

- Regulamentul (CE) nr. 1255/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 privind criteriile comunitare prevăzute pentru punctele de așteptare și de modificare a planului de itinerar prevăzut în anexa la Directiva 91/628/CEE, CELEX: 31997R1255, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 2 iulie 1997, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004;

- Regulamentul delegat (UE) 2023/842 al Comisiei din 17 februarie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele pentru efectuarea controalelor oficiale în vederea verificării respectării cerințelor privind bunăstarea animalelor pentru transportul cu nave destinate transportului de animale vii, CELEX: 32023R0842, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 109 din 24 aprilie 2023.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Transpunerea legislației UE în legislația națională este un proces complex care necesită o serie de măsuri specifice. Scopul principal al acestor măsuri este de a crea un cadru juridic intern care să fie compatibil cu legislația UE și care să permită implementarea eficientă a acesteia.

Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului reprezintă cadru normativ secundar de implementare a Legii nr.196/2024.

Normele sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului creează cadrul juridic necesar de implementare a prevederilor Legii

196/2024 privind sănătatea animală de care la rândul său transpune Regulamentul 429/2016 Legea privind sănătatea animală.

Întrucât Legea 196/2024 va intra în vigoare 08.05.2026, Norma va fi completată la Legea 196/2024.

La fel, menționăm că proiectul dat vine în completarea Legii 221/2007.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea articolului 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectelor a fost plasat pe pagina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și pe pagina web <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-normei-sanitare-veterinare-privind-protectia-si-bunastarea-animalelor-in-timpul-transportului/13257#contentAnchor40690>

A fost stabilită perioada de înaintare a propunerilor și recomandărilor pe marginea proiectelor începând cu data 30.09.2024.

În vederea respectării prevederilor legislației în vigoare proiectele urmează a fi supuse avizării și consultării publice cu autoritățile publice și asociațiile de profil, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la compartimentul Transparență decizională/ Proiecte de documente.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

În conformitate cu art. 32 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 proiectul urmează să fie supus expertizei de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actualmente relatăm că Regulamentul 1/2005 a fost transpus prin Hotărârea Guvernului nr. 793/2012, între timp el a suferit numeroase modificări, astfel s-a propus elaborarea proiectului nou cu ultimele actualizări Regulamentului 1/2005, la fel și Regulamentului 1255/1997. Ca urmare Hotărârea de Guvern nr. 793/2012 se abrogă.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

ANSA este autoritatea competentă, care stabilește și implementează procedurile de autorizare pentru unitățile de acvacultură principal în prevenirea și controlul bolilor transmisibile la animale.

De asemenea, are un rolul important în supravegherea, eradicarea, inclusiv aplicarea măsurilor de control, planificarea pentru situații de urgență, creșterea gradului de informare cu privire la boli, facilitarea circulației animalelor și comerțul internațional, prin emiterea de certificate de sănătate pentru animale vii.

**Ministru Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Ludmila CATLABUGA

SINTEZA
la proiectul Norma sanitară veterinară privind
protecția și bunăstarea animalelor
în timpul transportului

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt .	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Cancelaria de Stat a Republicii Moldova Grupul de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător Nr. 7023 25.10.2024	1.	Proiectul prevede, în calitate de temei legal, art. 29 alin (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (a se vedea anexa). Este discutabil de a califica prevederile în cauză ca temei legal pentru adoptarea acestui document. Obiecție valabilă și pentru sub pct. 2.1 din Nota de fundamentare.	Se acceptă în varianta propusă.
	2.	Prevederile p. 1 din proiectul Normei sanitar veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului (proiectul Normei) necesită a fi modificate redacțional, fiind efectuate trimeri la p. 4 din Norma aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018. Modificări redacționale sunt necesare și la p. 2 din proiectul Normei, deoarece se efectuează trimeri tot la p. 2 din Normă. Totodată prevederile p. 2 diferă de la prevederile Regulamentului (CE) nr. 1/2005 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe, care se transpune prin proiectul respectiv.	Se acceptă
	2.	Prevederile p. 3 din proiectul Normei stabilesc, că norma dată nu constituie un obstacol în calea unor măsuri naționale mai stricte care au ca scop îmbunătățirea bunăstării animalelor în timpul transportului care se desfășoară în întregime pe teritoriul țării. Prevederile respective constituie o transpunere mecanică a legislației UE și necesită a fi excluse. Obiecție valabilă și pentru noțiunea loc de plecare, care prevede centrele de colectare autorizate în conformitate cu legislația sanitar-veterinară	Se acceptă

		comunitară. Un alt exemplu vădit de transpunere mecanică a legislației UE este p.45, care prevede că alte țări pot acorda derogări de la dispozițiile prezentului punct și de la dispozițiile sect. 1-a pct. 59 subpct. 2) Capitolului V și ale Capitolului VI din anexa nr. 1 pentru mijloacele de transport rutier care efectuează călătorii care nu depășesc 12 ore până la sosirea la locul final de destinație. Se recomandă de a revizui proiectul Normei, fiind excluse astfel de prevederi sau prevederile de așa gen fiind adaptate la cadrul normativ național.	
	4.	Prevederile p. 8 din proiectul Normei stabilesc, că transportul animalelor este însoțit de documentația necesară (avizul sanitar veterinar, certificatul sanitar veterinar, jurnalul de călătorie cu secțiunile respective din anexa nr. 2 la Normă), în care se specifică: mai departe după text. Art. 4 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005 nu specifică așa acte permissive. Este prevăzut doar, că o persoană nu poate transporta animale fără a deține în mijlocul de transport documentația din care să rezulte: mai departe după text. Se recomandă argumentarea în Nota de fundamentare a prevederilor respective din proiect. Totodată, este necesar de a efectua trimiteri la legea care reglementează eliberarea unor așa acte permissive (avizul sanitar veterinar, certificatul sanitar veterinar).	Se acceptă
	5.	Prevederile p. 10 din proiectul Normei stabilesc, că transportul de animale trebuie să fie contractat sau subcontractat doar cu transportatori autorizați în conformitate cu pct. 30 sau pct. 32. Punctele 30 și 32 stabilesc condiții de autorizare și prevederile respective constituie o deviere de la principiul reglementării materiale și procedurale prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător prevăzut la lit. d) al art. 5 din Legea nr. 160/2011.	Se acceptă

	6.	Prevederile p. 21 din proiectul Normei stabilesc certificatul de autorizare și este necesar de efectuat trimiteri la legea care reglementează eliberarea unor așa act permisiv. Menționăm, că cadrul legal național (Legea nr.221/2007) prevede autorizația sanitară veterinară pentru mijloacele de transport care transportă animale vii. Obiecție valabilă și pentru p. 23. Totodată Legea nr.221/2007 prevede și condiții de autorizare a mijloacelor de transport.	Se acceptă
	7.	Prevederile p. 29 din proiectul Normei stabilesc, că centrele de colectare sunt autorizate în conformitate cu legislația sanitară veterinară. Prevederile respective necesită a fi concretizate.	Se acceptă
	8	Prevederile p. 30 din proiectul Normei stabilesc, că autoritatea competentă, în conformitate cu prevederile art.18 din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, eliberează autorizație sanitară veterinară pentru mijloacele de transport rutier, feroviar și aeriene utilizate pentru transportul animalelor vii dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: mai departe după text. Condiții de autorizare pentru astfel de mijloace de transport sunt prevăzute de Legea 221/2007 (art. 18) și este necesar de a evita norme contradictorii. Reiterăm, că condițiile de autorizare trebuie să fie prevăzute în lege. Menționăm, că art. 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, care este transpus prin p.30, prevede cerințe de autorizare a transportatorilor, dar nu pentru autorizarea mijloacelor de transport, cerințele pentru care sunt prevăzute în art. 18 din Regulamentul respectiv. Totodată, prevederile secțiunilor 5 (p.42–45) și 6 (p.46-49) din proiect stabilesc condiții de autorizare pentru eliberarea certificatului de autorizare a mijloacelor de transport rutier și a navelor pentru animale vii. Din cele expuse, este necesar de clarificat prevederile p. 30.	Se acceptă

	9. Ultima propoziție a p. 41 din proiectul Normei prevede, că sfera de aplicare a certificatului de competență profesională să fie limitată la o anumită specie sau un grup de specii. Art. 15 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005 prevede, că sfera de aplicare a certificatului de competență profesională poate fi limitată la o anumită specie sau un grup de specii. Conform din art. 15, regula generală este că certificatul de competență profesională pentru conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă ecvidee domestice, animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină sau păsări de curte. Totodată, este admisă posibilitatea eliberării acestuia pentru o anumită specie sau un grup de specii. Astfel, ultima propoziție a p. 41 din proiect contravine cu regula generală, prevăzută în p. 41. Este necesar de modificat prevederile p. 41 conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1/2005. Obiecție valabilă și pentru p.36.	Se acceptă
	Prevederile p. 53 din proiectul Normei stabilesc, că autoritatea competentă, în cazul încălcării dispozițiilor Normei, aplică sancțiuni în conformitate cu art. 196 alin.(1) din Codul contravențional al Republicii Moldova. Prevederile respective ridică semne de întrebare și nu pot fi acceptate. Considerăm, că în cazul încălcării dispozițiilor Normei este necesar de aplicat măsuri de conformare, dar nu sancțiuni contravenționale, deoarece fapta contravențională presupune cauzarea prejudiciului. Totodată, prevederile punctului respectiv nu corelează cu p. 54, care nu se referă la sancțiuni contravenționale. Nici prevederile Regulamentului (CE) nr. 1/2005 nu prevăd aplicarea sancțiunilor contravenționale. Art. 25 din Regulament prevede, că, statele membre stabilesc norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament și	Se acceptă

		iau toate măsurile necesare pentru a asigura punerea acestora în aplicare. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționate și disuasive (care determină schimbarea unei hotărâri). Astfel, termenul „sancțiuni” utilizat se referă la aplicarea măsurilor sancționatorii (suspendare/interzicerea activității, suspendare/interzicerea transportului, etc.). Obiecție valabilă și pentru p.16 din anexa nr. 5.	
	11.	Punctul 56 din proiect, care prevede, că Guvernul în scopul adaptării lor la progresele tehnologice și științifice adoptă derogări sau norme suplimentare cu privire la mai departe după text, necesită a fi exclus. Guvernul, indiferent de existența unor astfel de prevederi, are atribuții de a adopta derogări sau norme suplimentare la documentul respectiv la propunerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare conform procedurii stabilite în Legea 100/2017 și alte acte normative. Obiecție valabilă și pentru p.15 din anexa nr. 5.	Se acceptă
	12.	Anexa nr. 1 La punctul 73 este necesar prevăzut trimiteri la p. 72, dar nu la p.59.	Se acceptă
	13.	Anexa nr. 5 Prevederile p. 2 stabilesc, că puncte de control prevăzute în pct. 2 să corespundă criteriilor prevăzute la Normă. Prevederile respective necesită fi clarificate.	Se acceptă
	14.	Prevederile p. 8 stabilesc, că autoritatea competentă suspendă utilizarea unui punct de control sau îl elimină de pe listă, în cazul în care controalele efectuate la fața locului, indică nerespectarea legislației. Prevederile în cauză, de asemenea sunt expuse incert și nu se acceptă. Totodată, este necesar de prevăzut tot spectru de măsuri de conformare, care poate fi aplicat, dar nu doar măsura sancționatorie.	Se acceptă
	15.	III. Analiza Notei de fundamentare din punct de vedere a corespunderii cu Legea 100/2017	Se acceptă

		Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ La sub punctul 2.2 este prevăzut, că în lipsa transpunerii Regulamentului (UE) 1/2005, Republica Moldova riscă să fie limitată în accesul la piețele europene, iar sectorul agricol și zootehnic ar putea suferi pierderi economice semnificative. Totodată, normele naționale actuale nu oferă garanții suficiente pentru protejarea animalelor în timpul transportului, ceea ce impune o aliniere urgentă la standardele europene. Menționăm, că pentru moment transportul animalelor este reglementat de Norma sanitar veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 793/2012, care se propune a fi abrogată prin proiectul respectiv. Norma sanitar veterinară respectivă transpune tot același Regulament (UE) 1/2005 și este necesar de a prezenta informații, care ar argumenta necesitatea adoptării unei noi hotărâri de Guvern pentru domeniul respectiv, dar nu de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 793/2012. În special se va prezenta informații referitor la modificarea Regulamentului (UE) 1/2005 în perioada după 2012.	
	16.	La sub punctul 2.2 este prevăzut în calitate de probleme: Lipsa de claritate și uniformitate; Controale insuficiente; Sancțiuni slabe; Lipsa de transparență; Infrastructură inadecvată. Lipsa de pregătire a personalului. Informația respectivă nu poate fi calificată ca probleme, dar ca insuficiență/lipsă de instrumente pentru soluționarea problemei. Totodată sunt menționate consecințele problemelor: consecințe grave pentru bunăstarea animalelor, inclusiv: a) stres și suferință inutile pentru animale; b) risc crescut de boli și răni; c) moartea animalelor. Asume informația respectivă poate fi calificată ca problemă, însă este necesar de	Se acceptă

		prezentat informații (nr. de cazuri), care ar argumenta cele invocate la lit. a)-c) din cauza transportului necorespunzător al animalelor. Totodată, este necesar de descris părțile interesate, în special agenții economici, care activează în domeniul respectiv, inclusiv numărul acestora. Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE se va face referință la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituțiile UE și/sau la problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național. Chiar dacă sunt preluate unele prevederi din preambulul actului UE, acestea nu se referă la problemă	
	17.	La sub punctul 3.1 este prevăzut, că obiectivul principal al transpunerii Regulamentului (UE) 1/2005 în legislația națională este asigurarea unui cadru legislativ solid care să prevină reducerea la minimum a stresului și a suferinței animalelor în timpul transportului. Menționăm, că cadrul legislativ constituie instrument de soluționare a problemei. La acest sub punct se vor descrie obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care trebuie să fie legate de situația și problemele abordate. Totodată, pe lângă descrierea principalelor prevederi, este necesar de descris și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ.	Se acceptă
	18.	La sub punctul 3.2, deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE se va examina, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actul respectiv. Analiza impactului de reglementare	Se acceptă
	19.	La sub punctul 4.2 informația prezentată necesită a fi revizuită, fiind menținută doar informația referitor la impactul financiar asupra bugetelor (de stat sau locale), cu indicarea costurilor necesare din partea acestor bugete	Se acceptă

		pentru punerea în aplicare a actului normativ. Totodată, informația prezentată la acest sub punct referitor la costurile operatorilor, inclusiv bugetele acestora, poate să se regăsească la sub punctul 4.3.	
	20.	La sub punctul 4.3 este prevăzut, că conform estimărilor realizate pe baza datelor din Biroul Național de Statistică și ANSA pentru perioada 2021-2023, costurile pentru transportatori vor crește cu aproximativ 10-15%, în funcție de dimensiunea și natura afacerii. Se recomandă de prezentat informații mai detaliate referitor la costuri, inclusiv cuantificarea lor, pentru: - instruirea șoferilor și a personalului implicat în manipularea animalelor; modernizarea vehiculelor; - conformarea cerințelor administrative noi comparativ cu situația actuală.	Toate obiecțiile, propunerile și recomandările asupra proiectului au fost acceptate și redactate
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr.6807 17.10 2024	1.	pct.2 de revizuit cu expunerea clară de aplicare sau neaplicare a prevederilor Normei;	Se acceptă
	2.	la pct.2 subpct.2), înaintea cuvântului „veterinar” de adăugat cuvântul „medicul”, sau de exclus subpct.2), se repetă la subpct. 4).;	Se acceptă
	3.	la pct.8 sintagma „avizul sanitar veterinar” de exclus;	Se acceptă
	4.	la pct.11 cuvântului „răspunzătoare” de substituit cu cuvântul „responsabilă”;	Se acceptă
	5.	pct.53 se repetă și sintagma „Parlamentul Cod” de substituit cu sintagma „Codul Parlamentului”;	Se acceptă
	6.	la Anexa nr.1, pct.42 noțiunea „mutatis mutandis” de revizuit;	Se acceptă
	7.	la Anexa nr.1, pct.45 Agenția nu autorizează societățile de clasificare;	Se acceptă
	8.	la Anexa nr.1, pct.82 după cuvântul „păstrat” de adăugat sintagma „regimul termic	Se acceptă
Ministerul Sănătății Nr. 6884 21.10.2024	1.	În anexa CRITERII APLICABILE PUNCTELOR DE CONTROL (care necesită a fi numerotată), la Capitolul I MĂSURI SANITARE ȘI DE IGIENĂ	Se acceptă
	2.	la pct.2 se va substitui sintagma	Se acceptă

		„echipament și haine de protecție curate” cu sintagma „echipament și haine de protecție ce garantează biosiguranța”.	
MAI Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Nr. 19/5-2301 din 11 octombrie 2024 La nr. 18-69-11213 din 07 octombrie 2024	1.	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a examinat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului (număr unic 892/MAIA/2024)și, în limita competențelor funcționale, Vă comunică despre lipsa de propuneri și obiecții pe marginea acestuia.	-
Ministerul Afacerilor Interne Nr. 6925 22.10.2024	1.	La pct. 1 din Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului: textul ”Norme sanitare veterinare cu privire la criteriile aplicabile punctelor de control pentru transportul animalelor” urmează a fi substituit cu sintagma ”Norme sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”	Se acceptă
	2.	trimiterea la pct. 24 din Norma aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine sunt eronate, or, pct. 24 din actul normativ precitat nu conține definiții;	Se acceptă
	3.	denumirea actelor normative urmează a fi indicate corect - Norma privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 și Norma privind protecția animalelor în momentul uciderii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 369/2015.	Se acceptă
	4.	În pct.2, recomandăm a se revedea trimiterea la același punct din Norma citată. La punctul 5, se recomandă excluderea din text a noțiunilor „punct de control la frontieră”, „puncte de control” și „punct de ieșire” , deoarece acestea sunt definite	Se acceptă

		în Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar. Totodată, Legea nr. 82/2024 definește termenul „ post de control la frontieră ”, ceea ce poate genera interpretări neuniforme.	
	5.	În conformitate cu art. 49 alin. (6) coroborat cu art. 53 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, este necesară respectarea consecutivității numerotării punctelor, în special la Capitolul V, iar la pct.53 se propune excluderea sintagmei „ din Parlamentul Cod nr. 218/2008 ”.	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Externe Nr. 6922 22.10.2024	1.	Cu referire la tabelele de concordanță, potrivit pct. 39 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, acestea urmează a fi întocmite conform instrucțiunilor de completare prevăzute la anexa nr. 1. Astfel, la compartimentul 1 urmează a se indica cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare.	Se acceptă
Centrul de Armonizare a Legislației Nr. 6984 24.10.2024	1.	clauza de armonizare urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție: „Prezenta Normă: - transpune Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 6 1255/97, CELEX: 32005R0001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 3 din 5 ianuarie 2005, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017; - transpune Regulamentul (CE) nr. 1255/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 privind criteriile comunitare prevăzute pentru punctele de așteptare	Se acceptă

		și de modificare a planului de itinerar prevăzut în anexa la Directiva 91/628/CEE, CELEX: 31997R1255, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 2 iulie 1997, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004”.	
	2.	Tabelele de concordanță la proiectul național se vor revizui, prin indicarea la compartimentul 1 a titlului actului UE, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare.	Se acceptă
	3.	Totodată, se va corecta numărul CELEX pentru Regulamentul (CE) nr. 1/2005 - CELEX: 32005R0001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 3 din 5 ianuarie 2005, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 și pentru Regulamentul (CE) nr. 1255/97 - CELEX: 31997R1255, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 2 iulie 1997, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004.	Se acceptă
	4.	Totodată, pentru Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la compartimentul 6, pentru art. 11 (2) lit. (a) și (b), se va explica corespunzător motivul netranspunerii acestuia. De asemenea, în compartimentul 7, se va indica actul național și articolul în care sunt definite noțiunile de: „animale”, „medic veterinar oficial”, „punct de control la frontieră”, „punct de ieșire”, „transport” și „vehicul”.	Se acceptă

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Nr. 7155 31.10.2024	1.	Conform art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, cu modificările și completările ulterioare, Nota de fundamentare urmează a fi completată cu costurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor hotărârii, însoțite de calcule argumentate divizate pe ani, precum și indicarea sursei de finanțare a cheltuielilor respective.	Se acceptă
	2.	Deși în pct. 4.2 din Nota de fundamentare anexată la proiect sunt menționate costuri în sumă de 1 150,0 mii lei, autorul urmează să aducă claritate dacă pentru implementarea măsurilor incluse în proiect sunt prevăzute resurse în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2024, precum și în limitele de cheltuieli pentru proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2025.	Se acceptă
Ministerul Mediului Nr. 6947 23.10.2024	1.	Proiectul, în forma sa actuală, prezintă numeroase deficiențe de redactare și neconformități cu normele juridice așa cum prevede art. 52, alin. 2 și alin. 3, art. 53, alin. 1, art. 54, alin. 1, Legea nr. 100/2017 privind actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.	Se acceptă
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Nr. 7235 04.11.2024	1.	La pct.41 din proiect este prevăzut că sfera de aplicare a certificatului de competență profesională pentru conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere să fie limitată la o anumită specie sau un grup de specii.	Se acceptă
	1.	Totodată, art.17, alin.(2) din Regulamentul (CE) nr.1/2005 al Consiliului din 22.12.2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97 prevede, că sfera de aplicare a certificatului de competență profesională „poate fi limitată la o	Se acceptă

		anumită specie sau un grup de specii”, fiind admisă posibilitatea eliberării acestuia pentru o anumită specie sau grup de specii.	
	2.	Prin urmare, ultima propoziție din pct. 41 necesită a fi revizuită și expusă în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr.1/2005.	Se acceptă
	3.	De asemenea, la pct.55 considerăm oportun de specificat entitatea care va elabora, la nivel național, ghidurile de bună practică care cuprind îndrumări pentru respectarea dispozițiilor Normei.	Se acceptă
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 7050	4.	La proiectul Normei: La pct.1 se va indica denumirea completă a actelor normative la care se face referință, și anume „Normei sanitar-veterinare privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 și Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 369/2015”.	Se acceptă
	5.	La pct. 14, propunem revizuirea textului propus de autor, în vederea transpunerii fidele a actelor normative europene vizate de proiectul Normei, ori textul în redacția propusă este confuz.	Se acceptă
	6.	Pct. 15-17 se vor reexamina textual pentru a se expune la timpul prezent în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (3) lit. j) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora „verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent”.	Se acceptă
	7.	La pct. 23-24, propunem substituirea sintagmei „O persoană” cu una din noțiunile definite în pct. 5 al proiectului Normei, cum ar fi „organizator” sau „transportator”, pentru a oferi o claritate la subiectul inspectării și răspunderii contravenționale în cazul transportului de animale.	Se acceptă

	8.	La pct. 30 va fi inclus și transportul naval. Totodată, propunem completarea cu subpct. 4), în următoarea redacție: „4) mijloacele de transport rutier sunt notificate la Agenția Națională Transport Auto în condițiile Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014”.	Se acceptă
	9.	La pct. 41, după cuvântul „conducătorii” propunem adăugarea cuvântului „auto”. Adicional, se va clarifica autoritatea responsabilă de eliberarea certificatului Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova 2 de competență profesională în Republica Moldova. Aceeași obiecție este valabilă și pentru Capitolul IV și Anexa nr. 4 la proiectul Normei.	Se acceptă
	10.	La pct. 53, a se revedea numerotarea punctelor proiectului (pct. 53 se repetă).	Se acceptă
	11.	La Nota de fundamentare: La compartimentul 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, propunem completarea Notei cu costurile estimative ce se identifică pentru formarea profesională a conducătorilor auto ce transportă animale.	Se acceptă
	12.	Cu titlu de remarcă generală: Considerăm oportun ajustarea textul proiectului Normei, astfel încât să se asigure transpunerea prevederilor actelor normative europene prin excluderea formulărilor improprii limbajului normativ național, spre exemplu: „comunitar”, „este eliberat în limba oficială a țării...”, „alte țări pot acorda derogări de la dispozițiile prezentului punct...”, „solicitanții stabiliți în țară în care solicită autorizația”, „autorizația este redactată și eliberată în limba oficială a țării de destinație și în limba engleză atunci când este probabil ca transportatorul să își desfășoare activitatea în altă țară” etc.	Toate obiecțiile, propunerile și recomandările asupra proiectului au fost acceptate și redactate.
Avizare și consultare publică repetată			

Expertizare			
CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI Nr. 31/02-69-13176	1.	În context, clauza de armonizare urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre: - transpune Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97, CELEX: 32005R0001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 3 din 5 ianuarie 2005, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017; - transpune Regulamentul (CE) nr. 1255/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 privind criteriile comunitare prevăzute pentru punctele de așteptare și de modificare a planului de itinerar prevăzut în anexa la Directiva 91/628/CEE, CELEX: 31997R1255, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 2 iulie 1997, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004; 2 - transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/842 al Comisiei din 17 februarie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele pentru efectuarea controalelor oficiale în vederea verificării respectării cerințelor privind bunăstarea animalelor pentru transportul cu nave destinate transportului de animale vii, CELEX: 32023R0842, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 109 din 24 aprilie 2023.”	Se acceptă
	2.	În contextul celor expuse mai sus, în Tabelul de concordanță pentru Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la compartimentul 1, se vor exclude	Se acceptă

		referințele la celelalte două acte UE: Regulamentul (CE) nr. 1255/97 și Regulamentul (UE) nr. 2023/842. De asemenea, la compartimentul 1 pentru Regulamentul delegat (UE) 2023/842 se va indica mai întâi titlul actului UE, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, inclusiv, cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare.	
	3.	Cu referire, la Nota de fundamentare, în compartimentul 5.1 se va include și referința la Regulamentul (UE) nr. 2023/842 al Comisiei din 17 februarie 2023.	Se acceptă
RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE Nr. EHG24/10192 din 13.12.2024	1.	III. Concluzia expertizei Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și are drept scop ameliorarea condițiilor de transport, prevenirea suferinței și a mortalității animalelor, asigurarea respectării normelor sanitar-veterinare, armonizarea legislației naționale cu cea europeană și consolidarea imaginii Republicii Moldova ca furnizor de produse animale sigure și de calitate. Proiectul dat vine întru executarea acțiunii nr.162 din Planul de Acțiuni a Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.887/2023 și acțiunii nr.105, din Capitolul 12 al Planului Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023. Concomitent, proiectul dat este elaborat în temeiul art.22 alin (4) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară. Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune aprobarea Normei sanitare	-

		veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului, fiind aliniate la standardele internaționale privind bunăstarea animalelor. Proiectul promovează interesul public privind îmbunătățirea bunăstării animalelor în timpul transportului.	
MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA 18.12.2024 nr.04/2-11127 La nr. 11-02/3902 din 28.11.2024	1.	Având în vedere că prin proiectul hotărârii se implementează prevederile Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală, în clauza de adoptare se va indica articolul din Legea nr. 196/2024 care constituie temei legal de adoptare a hotărârii. Având în vedere că, Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară a fost republicată, în paranteze se va indica izvorul republicării care va avea următorul cuprins: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 13-20, art. 10)”.	Toate obiecțiile, propunerile și recomandările asupra proiectului au fost acceptate și redactate.
	2.	La pct. 3, la referința la Hotărârea Guvernului nr. 793/2012 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului care se propune a fi abrogată, se va indica și sursa de publicare a acesteia.	Se acceptă
	3.	Parafa de aprobare va avea următorul cuprins: „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2024”.	Se acceptă
	4.	La denumirea Regulamentului (CE) nr. 1/2005, cifra „6” care succede textul „Regulamentul (CE) nr.” se va exclude, iar textul „L 3” se va substitui cu textul „L 003”. La denumirea Regulamentului (CE) nr. 1255/97, cuvintele „de așteptare” se vor substitui cu cuvintele „de control” astfel cum este indicat în denumirea Regulamentului (CE) nr. 1255/97. În referința la Regulamentul (UE) al Comisiei din 17 februarie 2023, textul „nr. 842” se va substitui cu textul „2023/842”.	Se acceptă
	5.	La pct. 1, în denumirea anexelor la Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 și Hotărârea Guvernului nr. 369/2015,	Se acceptă

		cuvântul „Norma” va fi succedat de textul „sanitară-veterinară”.	
	6.	La pct. 3, dispoziția de la sbp. 3.2 nu se încadrează armonios în text, prin urmare, se va completa la început cu cuvântul „pentru”. Tot aici, după cuvântul „veterinar” se va completa cu cuvintele „sau de la medic” astfel cum este indicat la art. 1 alin. (5) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, pe care o transpune. Cuvintele „pot fi exceptate de la anumite prevederi” se vor exclude, deoarece nu se încadrează armonios în text. Mențiunea de la sbp. 3.3 nu se încadrează armonios în text, iar în forma în care este expusă distorsionează sensul normei prevăzut la art. 1 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005 pe care o transpune. Norma de la sbp. 3.4, se va revizui, deoarece repetă parțial prevederea de la sbp. 3.2.	Se acceptă
	7.	La pct. 4, la semnificația noțiunii „punct de control”, cuvintele „prin acestea” se vor revizui, deoarece sunt ambigue; la semnificația noțiunii „transport”, cuvântul „agroalimentar” nu se va indica din alineat; la semnificația noțiunii „vehicul”, abrevierea „HG” se va substitui cu cuvintele „Hotărârea Guvernului”.	Se acceptă
	8.	La sbp. 6.5, sintagma „personalul însărcinat” se va substitui cu sintagma „personal responsabil”.	Se acceptă
	9.	La pct. 9, care transpune art. 5 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, cuvântul „autorizați” va fi succedat de textul „în conformitate cu pct. 29 și 31”, or, pct. 29 și 31 transpun art. 10 alin. (1) și art. 11 alin. (1), la care se face referință la art. 5 alin. (1).	Se acceptă
	10.	La pct. 13, textul „cu pct. 31” va fi precedat de cuvintele „în conformitate”.	Se acceptă
	11.	La pct. 16, textul „anexele nr. 1 și 2” se va substitui cu textul „anexele nr. 1 și nr. 2”.	Se acceptă

	12.	La sbp. 18.2, cuvântul „șoferul” se va substitui cu sintagma „conducătorul auto”.	Se acceptă
	13.	La pct. 20, menționăm că Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu prevede procedura, în conformitate cu care transportatorii pun certificatul de autorizare la dispoziția autorității competente din țară de destinație, prin urmare se va revizui referința la actul normativ enunțat.	Se acceptă
	14.	La pct. 21, se va preciza ce trebuie să utilizeze transportatorii de ecvidee domestice. Este de menționat că, la art. 6 alin. (9) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, pe care îl transpune, se face referință la „sistemul de navigație”. Totodată, textul „anexa nr. 1 Capitolul VII pct. 87” se va revizui, or, aceasta nu transpune anexa I Capitolul VI pct. 4.2, la care se face referință la art. 6 alin. (9) enunțat.	Se acceptă
	15.	La pct. 23, care transpune art. 7 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, textul „pct. 46” se va substitui cu textul „pct. 45”, or, pct. 45 transpune art. 19 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la art. 7 alin. (2) enunțat.	Se acceptă
	16.	La pct. 25 și 26, textele „de anexa nr. 1” și „de anexa nr. 2” se vor substitui cu textele „la anexa nr. 1” și „la anexa nr. 2”. În aceeași ordine de idei, la pct. 27, textul „de Capitolele I și II” se va substitui cu textul „la Capitolele I și II”.	Se acceptă
	17.	La pct. 28, la alineatul întâi, cuvintele „sanitară veterinară” va fi succedat de cuvântul „trebuie”, or, în redacția actuală nu se încadrează armonios în text. În conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, „(3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea	Se acceptă

		consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”. Ținând cont de prevederea legală enunțată, la sbp. 28.5, textul „pct. 28.1 28.4” se va substitui cu textul „sbp. 28.1-28.4” (obiecție similară și la pct. 32, 39).	
	18.	La sbp. 29.3, textul „și/sau ale legislației naționale” se va revizui, or, tehnica de transpunere prin reformulare presupune că prevederile din actele Uniunii Europene sunt transpuse într-un mod care ar corespunde sistemului juridic național păstrând esența, semnificația și scopul prevederilor Uniunii Europene. Prin urmare, textul „și/sau ale legislației naționale” se va exclude de la sbp. 29.3, or, sintagma enunțată este specifică legislației Uniunii Europene.	Se acceptă
	19.	La sbp. 31.2.4, sintagma „planuri de urgență pentru situații de urgență” se va substitui cu sintagma „planuri de acțiuni pentru situații de urgență”.	Se acceptă
	20.	La pct. 32, se face referință la „sistemul de navigație prevăzut în pct. 21”. În acest sens, menționăm că pct. 21 nu conține reglementări cu privire la „sistemul de navigație”, prin urmare, se va elucida acest aspect.	Se acceptă
	21.	La pct. 33, care transpune art. 11 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, cuvântul „modelul” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 2”, or, Tabelul nr. 2 transpune capitolul II din anexa III, la care se face referință la art. 11 alin. (3) enunțat.	Se acceptă
	22.	La pct. 35, care transpune art. 13 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, textul „pct. 30” se va substitui cu textul „pct. 29”, or, pct. 29 transpune art. 10 alin. (1), la care se face referință la art.13 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005.	Se acceptă

	23.	La pct. 37, textul „în a pct. 29 sau în pct. 31” se va substitui cu textul „la pct. 29 sau la pct. 31”.	Se acceptă
	24.	La pct. 40, conjuncția „și” care succede cuvintele „în acest sens” se va exclude, iar textul „tabelul 3” se va substitui cu textul „tabelul nr. 3” (obiecție similară și la pct. 42).	Se acceptă
	25.	La sbp. 41.2, cuvântul „cerințele” va fi succedat de prepoziția „din” (obiecție similară și la sbp. 44.3).	Se acceptă
	26.	În Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară: La norma de la pct. 1, care transpune dispoziția de la pct. 1 din Capitolul I Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, cuvintele „Un animal” vor fi succedate de cuvântul „poate”, iar cuvintele „iar animalele” vor fi succedate de cuvântul „trebuie”, deoarece în redacția actuală norma este ambiguă.	Se acceptă
	27.	La sbp. 2.5, cuvântul „porci” se va substitui cu cuvântul „porcine”. Având în vedere prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la pct. 7, textul „pct. 2.3 și 2.4” se va substitui cu textul „sbp. 2.3 și 2.4”. Ținând cont de aceleași prevederi legale, la pct. 37, textul „Punctele 36.1, 36.2, 36.3 și 36.5” se va substitui cu textul „subpct. 36.1-36.3 și 36.5”.	Se acceptă
	28.	Dispoziția de la pct. 39 transpune norma de la pct. 2 sbp. 2.2 din Capitolul III la Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, care prevede condiția notificării derogărilor Comitetului permanent pentru lanțul alimentară și sănătatea animală. Este de menționat că condiția enunțată nu a fost transpusă în proiect, prin urmare se va elucida acest aspect.	Se acceptă
	29.	La pct. 50, referința la Hotărârea Guvernului nr. 847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova se va substitui cu referința la Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în	Se acceptă

		Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 847/2022, or, prevederile referitoare la 4 echipamentele de stingere a incendiilor sunt indicate în Reguli și nu în Hotărârea Guvernului, prin care acestea se aprobă.	
	30.	La pct. 67, care transpune pct. 2 sbp. 2.3 din Capitolul V al Anexei I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, textul „pct. 60” se va substitui cu textul „pct. 65”, or, pct. 65 transpune sbp. 2.1, la care se face referință la pct. 2 sbp. 2.3.	Se acceptă
	31.	La pct. 79, cuvântul „Rezervoarele”, în ambele cazuri, va fi succedat de cuvântul „trebuie”.	Se acceptă
	32.	La pct. 80, care transpune pct. 2 sbp. 2.4 din Capitolul VI al Anexei I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, textul „pct. 80” se va substitui cu textul „pct. 79”, or, pct. 79 transpune sbp. 2.3, la care se face referință la sbp. 2.4 enunțat. Totodată, menționăm că, prevederea de la pct. 80 nu constituie un enunț distinct, prin urmare se va revizui. Mai mult, norma de la pct. 80 este transpusă în mod defectuos, or, potrivit pct. 2 sbp. 2.4 din Capitolul VI la Anexa I la Regulamentul (CE) 1/2005, „2.4 Se poate acorda o derogare de la punctul 2.3 în cazul containerelor maritime utilizate exclusiv pe nave care le aprovizionează cu apă din rezervoarele de apă proprii ale navei.”. Prin urmare, în cazul în care se va acorda derogare, acest lucru se va menționa expres, prin substituirea cuvintelor „Fără a aduce atingere” cu cuvintele „Prin derogare”. În cazul în care nu se va face derogare, norma se va revizui după următorul exemplu: „Nu se face derogare în cazul transportului animalelor în containere maritime utilizate pe nave care dispun de rezervoare de apă proprii.”.	Se acceptă
	33.	La Capitolul VII, textul „Tabelul 1” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 1” (obiecție valabilă și pentru Tabelele nr. 2 - nr. 15). Nota nu constituie element	Se acceptă

		constitutiv al actului normativ în sensul art. 41 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, prin urmare se va exclude din proiect, iar conținutul notelor se va indica în cuprinsul anexei.	
	34.	La pct. 90, textul „cca.” se va substitui cu cuvântul „circa”.	Se acceptă
	35.	În Anexa nr. 2 la Norma sanitară veterinară: La pct. 4, textul „secțiunea 5-a la anexa nr. 2” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 5”, or, modelul formularului este indicat la tabelul nr. 5 din această anexă (obiecție similară și la pct. 5-8). În acest sens, reiterăm că, în cadrul procedurii de transpunere se aplică tehnica de transpunere prin reformulare, ținând cont de specificul legislației naționale. Având în vedere prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la pct. 9, textul „pct. 8.1 și 8.2” se va substitui cu textul „sbp. 8.1 și 8.2” (obiecție valabilă și la pct. 10).	Se acceptă
	36.	La pct. 10, care transpune pct. 8 alineatul al treilea din Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, textul „pct. 22” se va substitui cu textul „pct. 21”, or, pct. 21 transpune art. 6 alin. (9), la care se face referință la pct. 8 alineatul al treilea enunțat. Ținând cont de prevederile art. 41 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, cuvântul „Apendice” se va exclude, or, apendicile nu constituie element constitutiv al actului normativ.	Se acceptă
	37.	La poziția 7 de la Tabelul 1 din Anexa nr. 2 la Norma sanitară veterinară, care transpune Secțiunea 1 de la Apendice din Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, cuvântul „dispozițiile” va fi succedat de cuvintele „din Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la poziția 7.	Se acceptă
	38.	La poziția 6 de la Tabelul 2 din Anexa nr. 2 la Norma sanitară veterinară, care transpune Secțiunea 2 de la Apendice din Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1/2005,	Se acceptă

		cuvintele „au fost conforme cu” vor fi succedate de cuvintele „Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la poziția 6.	
	39.	La Tabelul nr. 4, ultimul rând, cuvintele „de informațiile” se vor substitui cu cuvintele „că informațiile”. La pozițiile 4 și 5 de la Tabelul nr. 5, care transpun Secțiunea 5 de la Apendice de la Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, cuvintele „anexa la Normă” și textul „cu anexa nr. 5 la Normă privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe” se va substitui cu cuvintele „Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la pozițiile 4 și 5.	Se acceptă
	40.	În Anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară, textul „Tabelul 1” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 1” (obieecție similară și la tabelele nr. 2 - nr. 4).	Se acceptă
	41.	În Anexa nr. 4 la Norma sanitară veterinară: La pct. 1, care transpune pct. 1 din Anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, cuvintele „să fie absolviți cu brio cursurile de formare menționate” necesită o redactare terminologică adecvată. Textul „pct. 40” se va substitui cu textul „pct. 39”, or, pct. 39 transpune art. 17 alin. (1) Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la pct. 1 din Anexa IV. La sbp. 2.1, textul „anexele nr. 1 și 2” se va substitui cu textul „anexele nr. 1 și nr. 2”.	Se acceptă
	42.	În Anexa nr. 5 la Norma sanitară veterinară: 6 La pct. 1, care transpune art. 1 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, textul „pct. 58 sau 61” se va substitui cu textul „pct. 59 sau 62”, or, pct. 59 și 62 transpun punctele 1.5 sau 1.7. litera (b) din capitolul V al	Se acceptă

		anexei I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la art. 1 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97. În conformitate cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”. Ținând cont de regula enunțată, la pct. 5 se vor exclude cuvintele „la prezenta hotărâre”. Mai mult, cuvintele „la prezenta hotărâre” sunt greșite, or, anexa nr. 2 constituie element constitutiv al Normei sanitare veterinare.	
	43.	La pct. 6, care transpune art. 3 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, potrivit căruia „(3) Statele membre pot propune includerea pe listă a punctelor de control doar după ce autoritatea competentă a verificat dacă acestea respectă cerințele relevante și le-a autorizat. În scopul autorizării, autoritatea competentă definită la articolul 2 alineatul (6) din Directiva 90/425/CEE se asigură că punctele de control respectă toate cerințele anexei I la prezentul regulament;”. La acest aspect, ținând cont de tehnica de transpunere prin reformulare, se va examina oportunitatea redactării pct. 6 după cum urmează: „6. Punctele de control se includ în listă doar după ce autoritatea competentă a verificat dacă acestea respectă cerințele relevante și le-a autorizat. În scopul autorizării, autoritatea competentă se asigură că punctele de control respectă toate cerințele anexei la Norma sanitară veterinară.”.	Se acceptă
	44.	La pct. 7, cuvintele „autoritatea competentă” vor fi succedate de	Se acceptă

		cuvântul „trebuie” (obiecție valabilă și la pct. 8).	
	45.	La pct. 9, textul „pct. 10” se va substitui cu textul „pct. 8”, or, pct. 8 transpune alin. (1) de la art. 4, la care se face referință la art. 4 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97. Cuvintele „din Norma privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului” se vor exclude, deoarece sunt greșite, or, pct. 8 la care se face referință face parte din anexa nr. 5. Cuvintele „autoritatea competentă” vor fi succedate de cuvintele „poate”, cuvintele „de asemenea” se vor exclude ca fiind excedente, iar cuvântul „definite” se va substitui cu cuvântul „descrie”. Referința la „pct. 21 Capitolul IV din Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine” se va substitui cu textul „pct. 21 din Norma sanitar-veterinară privind 7 condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2018”. Textul „pct. 12 la Normă” se va substitui cu textul „pct. 10”, or, pct. 10 transpune art. 4 alin. (3), la care se face referință la art. 4 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97.	Se acceptă
	46.	La sbp. 10.2.1, textul „secțiunea 1-a Capitolul II din Hotărârea Guvernului nr. 686/2018 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu ovine și caprine” se va substitui cu textul „secțiunea 1-a Capitolul II din Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu ovine și caprine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 686/2018”, or, secțiunea 1-a Capitolul II face parte din Norma sanitar-	Se acceptă

		veterinară, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 686/2018. Textul „secțiunea 2-a Capitolului II din Hotărârea Guvernului nr. 686/2018 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu ovine și caprin sau” se va substitui cu textul „pct. 6 din Secțiunea 1-a Capitolului II din Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu ovine și caprine, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 686/2018”, or, elementul structural enunțat transpune articolului 4b alineatul (4) din Directiva 91/68/CEE, la care se face referință la art. 4 alin. (3) lit. (b) diviziunea (i) alineatul al doilea din Regulamentul (CE) nr. 1255/97.	
	47/	La sbp. 10.2.2, care transpune art. 4 alin. (3) lit. b) diviziunea (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, menționăm că urmează să se facă referință la actul normativ național care transpune Decizia 93/444/CEE, la care se face trimitere la art. 4 alin. (3) lit. b) diviziunea (ii), or, Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 nu transpune actul normativ enunțat. Totodată, menționăm că referința corectă ar fi fost la Norma sanitar veterinară privind condițiile de sănătate și certificare animală la comerțul (importul și exportul) cu bovine și porcine și nu la Hotărârea Guvernului nr. 913/2018 de aprobare a acesteia.	Se acceptă
	48.	La pct. 11, care transpune art. 4 alin. (4) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, menționăm că, în proiect urma a se face referință la articolul care transpune art. 20 din Directiva 90/425/CEE, la care se face mențiune la art. 4 alin. (4), or, art. 90-93 din Legea nr. 82/2024 nu transpun art. 20 din Directiva 90/425/CEE (abrogată).	Se acceptă
	49.	La pct. 12: 8 În sbp. 12.1, care transpune art. 5 lit. (a) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97,	Se acceptă

		textul „pct. 8” se va substitui cu textul „pct. 6”, or, pct. 6 transpune art. 3 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, la care se face referință la art. 5 lit. (a) enunțat. La sbp. 12.4.2, care transpune art. 5 lit. (e) a doua liniuță din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, la care se face referință la Directiva 93/119/CE, menționăm că Hotărârea Guvernului nr. 369/2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii nu transpune Directiva 93/119/CE. Totodată, la acest subpunct urma a se face referință la Norma sanitar-veterinară privind protecția animalelor în momentul uciderii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 369/2015, or, prevederile referitoare la sacrificarea animalelor sunt indicate în Norma sanitarveterinară și nu în hotărârea Guvernului de aprobare a acesteia. La sbp. 12.7, care transpune art. 5 lit. (h) din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, se face referință la pct. 7 din anexă care nu transpune anexa I punctul (C), la care se face mențiune la art. 5 lit. (h), prin urmare, referința la pct. 7 se va substitui cu referința la pct. 18 din Criteriile aplicabile punctelor de control.	
	50.	La Anexa nr. 6 la Norma sanitară veterinară: Ținând cont că Criteriile aplicabile punctelor de control constituie anexă la Norma sanitară veterinară privind criteriile aplicabile punctelor de control pentru transportul animalelor (anexa nr. 5), în parafa de aprobare textul „Anexa nr. 6” se va substitui cu cuvintele „Anexa la”. Adicional, cuvintele „cu privire la” se vor substitui cu cuvântul „privind”. În acest caz, anexa nr. 7 se va renumera ca anexa nr. 6. La pct. 6, cuvintele „punctele de control” vor fi succedate de cuvântul „trebuie”. La sbp. 6.1, care transpune pct. 6 din Partea A la Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1255/97, la care se face referință la art. 4 alin. (3)	Se acceptă

		din Regulamentul (CE) nr. 1255/97, textul „pct. 12” se va substitui cu textul „pct.10”, or, pct. 10 din Normă (anexa nr. 5) transpune art. 4 alin. (3) enunțat.	
	51.	La pct. 7, care transpune pct. 1 din Partea B la Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1255/97, cuvintele „Normă aplicabile mijloacelor de transport pentru încărcarea și descărcarea animalelor” se vor substitui cu cuvintele „Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, or, Normele enunțate transpun Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la pct. 1 din Partea B la Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1255/97.	Se acceptă
	52.	La pct. 11, care transpune pct. 5 din partea B la Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1255/97, urmează să fie indicat actul normativ național care transpune Directiva 9 90/667/CEE, la care se face referință la pct. 5 enunțat, în conformitate cu care se depozitează și evacuează deșeurile.	Se acceptă
	53.	Sbp. 14.1-14.4, se vor completa cu cuvântul „trebuie”, astfel cum este indicat la partea C pct. 3 din Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1255/97, pe care îl transpun, or, în redacția actuală prevederile nu se încadrează armonios în text. Ținând cont de prevederile art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la sbp. 18.2, cuvintele „din prezenta anexă” se vor exclude ca fiind excedente.	Se acceptă
	54.	La Anexa nr. 7 la Norma sanitară veterinară: La pct. 1, care transpune art. 3 din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „pct. 32.2.4 din prezenta Normă” se va revizui, or, norma enunțată nu transpune „articolul 7 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/372”, la care se face referință la art. 3 enunțat.	Se acceptă
	55.	La pct.2, care transpune art. 4 din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „pct. 50 și 51 din prezenta Normă” se va substitui cu textul „pct. 48-51 din	Se acceptă

		Norma sanitară veterinară”, or, pct. 48-51 transpun art. 20 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la art. 4 (obiecție similară și la pct. 3, 6, 8).	
	56.	La pct. 5, care transpune art. 5 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „pct. 6.2” se va substitui cu textul „sbp. 4.2”, or, sbp. 4.2 transpune alineatul (2) litera (b) la care se face referință la art. 5 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2023/842. La sbp. 5.1, la referința la Regulamentul-cadru cu privire la respectarea obligațiilor statului port se va reține că Regulamentul-cadru urmează să intre în vigoare cel târziu la data adoptării prezentului proiect, or, într-un act normativ se poate face referință doar la legislația în vigoare.	Se acceptă
	57.	La sbp. 6.1, care transpune art. 6 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „pct. 30 și 31 din prezenta Normă” se va substitui cu textul „pct. 29 din Norma sanitară veterinară”, or, pct. 29 din Norma sanitară veterinară transpune art. 10 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la art. 6 alin. (1) lit. (a) enunțat.	Se acceptă
	58.	La sbp. 7.1, care transpune art. 6 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „pct. 32.2.1 din prezenta Normă” se va substitui cu textul „31.2.4 din Norma sanitară veterinară”, or, sbp. 31.2.4 transpune articolul 11 alineatul (1) litera (b) punctul (iv) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la art. 6 alin. (2) lit. (a). Totodată, se va revizui referința la „pct. 32 din Norma sanitară veterinară”, or, în proiect urmează să se facă referință la elementul structural care transpune articolul 7 din 10 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/372, la care se face referință la art. 6 alin. (2) lit. (a).	Se acceptă
	59.	La pct. 8, care transpune art. 7 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „articolul 5 alineatul (1) din	Se acceptă

		prezentul regulament” se va revizui, or, în cazul procedurii de transpunere nu se admite transpunerea ad-litteram. În acest sens, textul „articolul 5 alineatul (1)” se va substitui cu textul „pct. 3”, or, pct. 3 transpune art. 5 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2023/842.	
	60.	La sbp. 8.1, care transpune art. 7 alin. (1) lit. (a) din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „ Capitolul IV secțiunea 1 din anexa nr. 1 la prezenta Normă” se va substitui cu textul „Capitolul IV secțiunea 1 din anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară”, or, elementele structurale enunțate transpun capitolul IV secțiunea 1 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, la care se face referință la art. 7 alin. (1) lit. (a).	Se acceptă
	61.	La pct. 9, care transpune art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2023/842, textul „pct. 10” se va substitui cu textul „pct. 8”, or, pct. 8 transpune alin. (1), la care se face referință la art. 7 alin. (2) enunțat.	Se acceptă
	62.	La Nota de fundamentare, în conformitate cu care costurile suplimentare ar putea reprezenta aproximativ 15-20% din bugetul existent al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor pentru activitățile legate de transportul animalelor, menționăm că sunt costuri considerabile și necesită a fi argumentate mai analitic.	Se acceptă